

NARODNI LIST

Glasilo narodne stranke za Štajersko.

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je posiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštne proste. — Uredništvo: Graška cesta štev. 1.

Narodni List stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četr leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasni se računajo po 20 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Narodni kmečki volilci!

Narodna stranka kot stranka svobodomiselnih in značajnih Slovencev podpira z vsemi svojimi močmi neodvisne kmečke kandidate v vseh 7 slovenskih volilnih okrajih. Svobodni slovenski narod, pojdi dne 14. majnika na volišče in voli prave kmečke kandidate, ki so:

1. Za okraj Celje-Vransko:

Franjo Roblek
veleposestnik v Žaleu.

2. Za okraj Brežice-Sevnica-Laško:

Ferdinand Roš
veleposestnik in župan v Trbovljah.

3. Za okraj Šmarje-Rogatec-Kozje:

Vinko Žurman
posestnik pri Sv. Križu tik Slatine.

4. Za okraj Ptuj-Ormož:

Jakob Zadravec
veleposestnik v Središču.

5. Za okraj Ljutomer-Gornja Radgona-Št. Lenart-Cmurek-Maribor:

Josip Mursa
veleposestnik na Krapju pri Ljutomeru

6. Za okraj Maribor-Slov. Bistrica-Konjice:

Viktor Glaser
veleposestnik na Smolniku pri Rušah.

7. Za okraj Marenberg-Slovenji Gradec-Šoštanj-Gornjigrad:

Vinko Ježovnik
veleposestnik v Velenju.

V celjski mestni skupini podpira narodna stranka skupnega slovenskega kandidata, ki je:

Ivan Rebek
ključavniciarski mojster v Celju.

Slovensko ljudstvo!

Zdram se in otresi se konečno političnega jerobstva! Nekateri posamezniki, ki se smatrajo za vzvišene nad ljudstvom in za nezmotljive v političnih dejanjih, so Te hoteli. slovensko ljudstvo, zasužniti na duhu. Proč z verigami, samozavestno in svobodno stopi na dan, slovensko ljudstvo, in se otresi komandantov, političnih komedijantov! Voli dne 14. majnika može, ki so na vse strani neodvisni, može — kmetovalce, ki žive med teboj in s teboj, ki kot kmetje poznajo Tvoje težave in potrebe, voli može svobodne in značajne. Zmaga kandidatov narodne stranke, zmaga pravih kmečkih kandidatov bode zmaga napredka, svobode in značajnosti! Slovensko ljudstvo, naprej!

Naš škof o volitvah.

Burno so zahtevali naši duhovniki, naj tudi lavantski škof izda zaradi volitev pastirski list. Znano je, da naš škof ni prijatelj hujskarij, kakoršne uganja dr. Korošec in „Slov. Gospodar“ v škodo naroda in cerkve zadnja leta. Z velikim veseljem moramo torej pozdravljati, da se naš škof ni vsezel dr. Korošcu na limanice, ampak je izdal pastirski list, s katerim je dr. Korošca in njegovo kmečko zvezo neusmiljeno udaril in osmešil. Če bi „Slov. Gospodar“ zastopal načela pastirskega lista že dosedaj, nikdar bi ne bilo tako hudega volilnega boja na Spodnjem Štajerskem, kakor ga sedaj vidimo. Dr. Korošec se je povzpel nad svojega dobrega škofa in vsi že dolgo občutimo, da je resnični komandant naše škofije dr. Korošec.

Pastirski list našega škofa o volitvah kaže velikansko razliko nazorov dr. Korošca in škofa. Škof pravi v svojem pastirskem listu izrecno: „Volite može, katerih lastno življenje se doma in očitno strinja z verskim prepričanjem“. Toda koga je vsilil dr. Korošec slovenskim volilcem? Vsilil je dr. Benkoviča, kateri daje celiemu brežiškemu okraju s svojim življenjem grdo pohujšanje. Vsilil je dr. Povaleja, ki je še pred malo meseci zmerjal katoliško duhovščino. Občinstvo, katero ta dva moža pozna, mora na prvi hip izreči: to nista moža, katerih lastno življenje se strinja z verskim prepričanjem.

Ravnotako pravi škof: „Nerazdružnost zakona je najvarnejša obramba družine. Zato naj se volijo takšni zastopniki ljudstva, ki se neomahljivo

držijo te zlate resnice“. Ali nam je dal dr. Korošec take zastopnike? O dr. Povaleju je znano, da je dolgo časa živel v divjem zakonu. O Pišku je znano, da je bil od svoje žene sodnijsko ločen. Isto velja o dvornem svetniku dr. Ploju, ki živi tudi sodnijsko ločen od svoje žene. Tudi v tej točki se je torej kmečka zveza postavila v ostro nasprotje z ukazi našega škofa.

Škof pravina dalje: „Oni, ki zagovarjajo preživo želje po edinih stanov, pozabijo, da so vsi stanovi ena družina božja. Zato naj se izberejo za poslance taki možje, ki so si ohranili toplo čuteče srce za celo družbo.“ In kaj so storili voditelji takozvane kmečke zveze? Napovedali so boj mestom in trgom, obrtnikom, uradnikom, in zlasti vrlemu narodnemu učiteljstvu. Kakor da bi cel narod obstajal iz samih kmetov, proklinjajo dan za dnevom vsakogar, kdor se ne zaveže z dušo in telesom Koroščevi kmečki zvezi. In še mnogo več! Najodličnejše kmete naše domovine so izključili iz kmečke zveze ali jih sploh niso sprejeli. Tisoč in tisoč volilcev na Spodnjem Štajerskem se je postavilo v odločno nasprotje s kmečko zvezo, iz prepričanja, da Koroščeva politika mora slovenski narod ubiti in celo družbo oškodovati. Tudi v ti točki vidimo torej, da škof zastopa ravno isto stališče kot narodna stranka, vendar bodo pa duhovniki skusili pastirski list tako zaviti in razlagati, kakor da bi ga bil škof izdal zoper one kandidate, katere narodna stranka podpira. V resnici pa vsakdo izprevidi, da je škof pastirski list ostra obsodba Koroščevih kandidatov kmečke zveze in po svojem besedilu priporoča edino one kandidate, katere narodna

stranka podpira.

Pri postavljanju kandidatov kmečke zveze se ni šlo za to, da bi narod zastopali možje v smislu škofovega pastirskega lista, ampak da bi zmagala trma škofu nepokornega duhovnika dr. Korošca in njegovih pristašev. Volilni oklic narodne stranke se glede versko-nravne vzgoje in glede nerazdružljivosti zakona popolnoma strinja s škofovim pastirskim listom. Pa še veliko več! Narodni kandidati jamčijo s svojim zasebnim in javnim življenjem, da bodo ona načela, katera zagovarja škof in naš volilni oklic, tudi dejansko spoštovali, Koroščevi kandidati pa nikdar ne morejo biti resnični izvrševalci škofove volje, katero je izrazil v pastirskem listu, kajti na neštevilnih slučajih smo jim dokazali lažnjivost, sebičnost in pohnjšljivo zasebno življenje.

Narodni volilci! Trezno torej premišljajte besede pastirskega lista, primerjajte ga z volilnim oklicem narodne stranke, pa tudi z dejanjem in nehanjem zagovornikov Koroščeve kmečke zveze, in prišli bodete do zaključka, da z mirno vestjo lahko volite vse one može, katere Vam narodna stranka priporoča.

Iz političnega sveta.

Pogajanja o nagodbah.

Ogrski ministrski predsednik Wekerle je ponudil vladi, naj bi se nadaljevala pogajanja šele po volitvah, ako se sedanji čas ne bi zdel pripraven za take konference.

Cesarjev manifest.

Češki namestnik Coudenhoove je priobčil

Somišljeniki! „Narodni List“ naj romi od soseda do soseda!

lastnoročno pismo, ki mu ga je poslal cesar pred odhodom iz Prage. V tem manifestu se cesar ganljivo zahvaljuje za izraze vdanosti obeh narodnosti, hvali v laskavih besedah moderni razvoj mesta Prage ter pravi: „Tak razvoj se ne more izvršiti brez medsebojnega drgjenja, pri najboljši volji ni mogoče pri tem ohraniti sporazumljena med obema mojima narodoma. Toda sedaj mislim, da je prišla ura, ko si oba naroda, ojačena v svoji narodni moći, podata brez obotavljanja roke k spravi.“ — Nadalje: „Smatral bi za vrhunec sreče, ako bi mogel biti deležen še veselja na rodnega pomirjenja, ko sem občutil vse brdkosti boja.“

Ruska duma.

Po dolgi in jako hudi in ostri debati je duma konečno sprejela rekrutno predlogo s 193 proti 123 glasovom. Dovolilo se je 6 milijonov rubljev za stradajoče prebivalce in se je soglasno sprejel predlog, da se odpravijo vojna sodiča.

Roosevelt dosmrtni predsednik Združenih držav.

V ameriških političnih krogih se je začela agitacija, naj bi se Roosevelt izvolil dosmrtno za predsednika, ter bi tudi dobil pravico, imenovati svojega naslednika. V tozadevni okrožnici je rečeno: Večina ameriške demokracije je izgubila vero vase in v demokratično uredbo. Vse oči so obrnjene v Roosevelta kot rešitelja in vodnika usode Zedinjenih držav.

Dnevne novice.

Južnoštajeska hranilnica v Celju je imela v letu 1906. prejemkov K 2.453.639/75. izdatkov K 2.430.597/31. torej skupnega prometa pri upravnem premoženju K 4.884.237/06. pri splošnem rezervnem zakladu K 518.086/14. pri rezervnem zakladu za kurzne izgube K 11.836/30. torej skupnega denarnega prometa 5.414.159/50 K.

Imenovanja pri sodišču. Avskultanta pri deželnem sodišču v Ljubljani gg. dr. Janko Polec in Er. Stöckl sta imenovana za sodna adjunkta. Dr. Polec pride v Trebnje, dr. Stöckl v Črnomelj. Sodni pristav Fran Pernuš je premeščen iz Metlike v Litijo. Pri okrožnem sodišču v Celju sta imenovana za adjunkta avskultanta dr. Fran Biček in dr. Ivan Tertnik, in sicer pride prvi v Metliko, drugi v Šoštanj. Sodna pristava dr. Richard Tschech v Šoštanju in dr. Juri Račič v Konjicah sta premeščena v Celje. Pri okrožnem sodišču v Mariboru je imenovan za adjunkta avskultant dr. Friderik Marinitsch in pride v Ptuj.

Smrt. Umrl je v Celju od kapi zadet dne 23. aprila znani bogataš, solastnik večih tovarn v Celju in Hrastniku, Juri vitez Gossleth. Bil je straten nasprotnik Slovencev. — V Ptiju je umrl zvest Ornigov oprodna trgovca Ad. Sellinscheg.

Trg boče postati občina Spodnja Poljskava in je baje vložila tozadevno prošnjo.

Pri popravljanju dimnika je s strehe padel 81 letni Ivan Dolinšek iz Spodnje Novevasi pri Slov. Bistrici in se je težko ranil.

Slovensko uradovanje je sklenila uvesti občina Braslovče v seji dne 21. aprila.

V Ameriko jo je odkuril celjski trgovec s steklom Prettner na Glavnem trgu. Slabo mu je šlo. Že enkrat je prišel na kant.

Škale. Poročila sta se tukaj 29. aprila t. l. gospodična Mici Senica in gospod Pavel Lorbek, šolski vodja pri Sv. Miklavžu nad Laškem. — Častitamo!

Roko na srce! Dr. Korošec v Sl. Gosp. že že ne ve več, kaj bi pisal proti kandidatom nar. stranke. Zato mu prav pride vsako, in četudi najostudnejše sredstvo. Saj je „katoliški“ duhovnik in kot tak „priatelj“ resnice in pravice. Nič ne škodi, če smo mu že neštetokrat rekli, da je lažnik — in nas poštenjak vendor ne toži. V zadnji številki je spet nakopčil cele senene vlozove laži in obrekovanj. Med drugim toži: „Recimo, da bi se zgodila nesreča, in pri volitvah bi prodri vti liberalni kandidatje. Roko na srce: ali bi ta sedmorica bila zmožna, samo eno kmečko zahtevu v državnem zboru uresničiti?“ Mi pa pravamo: Dr. Ploj, Robič in dr. Korošec so že hodili kimat v državni zbor — in ali so bili zmožni le eno kmečko zahtevu uresničiti? Naši kmečki kandidatje se že leta in leta sem bavijo s političnimi in v prvi vrsti z gospodarskimi vprašanji in so v njih od prvega do zadnjega veščaki; „zamotano vprašanje gospodarske ločitve od Ogrske“ razume naš kmečki kandidat Mursa trikrat bolj nego dusevno vsled strankarske strasti oslabeli dr. Ko-

rošec. Vprašanje razbremenitve kmečkih posestev in spremenitve davčnih zakonov, o katerih vprašanjih dr. Ploj in Robič še pojma nimata, ima naš kmečki kandidat Roblek v malem prstu. Dr. Korošec, ne smeši se pred javnostjo na tako brezmejno neumen in gnušno-ostuden način!

Slovenska Bistrica. Minolo nedeljo je umrl na Gornji Bistrici 25letni mladenič Ivan Tramšek; bil je član vseh tukajšnjih narodnih društev in vzoren narodnjak. Zaradi njegovega kremenitega „značaja in odločne zavednosti so ga nemškutarji srdito napadali. Čitalnica mu je položila na grob lep venec s trobojnim trakom.

Občinske volitve v Ljutomeru. Nekateri slovenski listi so prinesli neresnično vest, da so pri zadnjih občinskih volitvah Nemci iztrgali Slovencem tudi 3. razred. Mi smo prinesli stvarno poročilo, iz katerega je razvidno, da so slovenski glasovi vsled vsiljivosti kaplana Kocipra sicer padli, a je 3. razred ljutomerskega občinskega zastopa ostal vendar v slovenskih rokah.

Ploj, Korošec itd. Derschata si je v svojem govoru pred graškimi volilci privoščil popustljivost slov. poslancev. Dejal je, da so Nemci na Štajerskem dobili 3 mandate več, nego bi jim šlo. Naši takratni slov. poslanci so bili po njegovem mnenju — babe.

Živinska politika kmečkih zvezarjev. Dr. Korošec že dalj časa opira svojo politiko na — živino. Znani so njegovi napadi na „Domovino“ zaradi nekega članka o živinskih cenah. Tudi zdaj, ko se gre Korošcu in Robiču za biti ali ne biti, mora živina pomagati. Poročali smo že, kako se je izdal tisoč in tisoč lističev zoper narodnega kandidata Ježovnika, da je baje živinskem cenam sovražen. Zdaj je Korošec izdal tudi za svoj volilni okraj tisoče letakov, kjer pogreva članek „Domovine“ o živinskih cenah in slavi božične zasluge Korošca v živinski politiki. Tako torej Koroševa kmečka zveza vodi volilni boj. Dvomimo pa, da bode ji taka živinska politika znatno pomagala.

„Slovenska“ (?) duhovčina v Mariboru pod vodstvom dr. Somreka, Hohnjeca in drugih, dela v svojem krščanskosocijalnem lističu „Südöster. Stimmen“ z vso paro za „krščanskosocijalnega“ nemškega kandidata. Ta list se je svoječasno ustanovil, da bi branil v nemškem jeziku interese Slovencev. Danes pa na lističu ni nič več slovenskega in je v resnici le še nemško krčansko-socijalno glasilo. Kot tako je v svoji brezmejni brezvestnosti razglasilo tudi skupnega slovenskega kandidata Rebeka za slovensko-liberalnega kandidata. Tako morejo postopati le ljudje, ki nimajo v svojih srečih niti iskrice narodnega čuta in narodne poštenosti. Njihov listič je za Slovenstvo brezpostreben in narodni greh vrši vsakdo, ki ga podpira.

„Slovenci in državnozborske volitve v Mariboru.“ Pod tem naslovom je prinesla „Domovina“ zanimiv članek, v katerem na podlagi statističnih podatkov dokazuje nujno potrebo, da Slovenci vržejo v Mariborn Wastiana. In to se zgodi, če vsi Slovenci že pri prvotnih volitvah oddajo svoje glasove socijalnodemokratičnemu kandidatu Reselu. Ako pri prvih volitvah ne pade Wastian, bo tem manj pri ožjih. Pri prvih volitvah pa lahko pade, ker je to odvisno edino od slovenskih glasov. Dvojno je: ali se strmoglavi najhujšega nasprotnika štajerskih Slovencev, Wastiana, ali pa Slovenci štejejo glasove. Če se prvo ne zgodi, bo škodoval Wastian v 6 letih poslanstva Slovencem ogromno. Zato je v danem trenutku vseh Slovencev v Mariboru narodna dolžnost, da podrejo Vsenemca Wastiana. Glasove lahko štejejo ob drugi priliki, a ne v tako važnem trenutku. Slovenci, politično edino modro je: vsi glasovati za Reselu!

Prižnice ali volilni shodi? Dunajski listi pišejo, da v nobeni avstrijski deželi ni tako živahne volilnega boja, kakor na Spodnjem Štajerskem, in nikjer toliko shodov. In res! Vsakdo je lahko delal za svoje kandidate na shodih, kolikor je hotel. Nikakor pa ne kaže, da bi se duhovniki zdaj še zmiraj prižnice posluževali, da delajo za svoje kandidate. To je naravnost nepošteno in krivično. Na shodih vsakdo lahko govori. Kdor je po krivici napaden, se oglaši in lahko odgovarja. V cerkvi je samo eden govornik in nikdo mu ne sme ugovarjati, če bi še tako neresnico recimo nevedoma trdil. Drameljski župnik je na prižnici dokazoval, da je narodna stranka brezverska in se je skliceval na knjižico „kaj hočemo“, katera je bila pred 7 leti izdana, ko še sedajne narodne stranke niti ni bilo. Ce bi bil župnik to na shodu povedal, nastopil bi lahko protigovornik in o-

zril, da se je narodna stranka ustanovila pred polletom in torej ni odgovorna za spise, katere so čisto drugi ljudje izdali pred 7 leti. Zdaj pa smo bili krivično napadeni in nismo imeli prilike ljudstvo poučevati o resnici. Župnik pa noče popraviti krivice, ampak še celo želi, da popravimo, da baje ni lagal, ko je to govoril. Najboljše je torej za sveto vero in za cerkev, da politika ostane na shodih, prižnica naj je pa za pridige. Na Moravskem kmetje vsakokrat cerkev zapustijo, če duhovnik začne na prižnici agitirati za duhovniške kandidate. Kmetje, tudi Vam nikdo ne more ukazati, da poslušate slavospeve ničvrednega financarja dr. Povaleja s prižnico.

Volilni boj.

Mestna skupina Celje-Ormož.

g. Ivan Rebek,
ključavničarski mojster v Celju.

Volilni shodi Rebekovi minole dni so se vsi izvrstno obnesli. V pondeljek zvečer je bilo v Ljutomeru nad 120 volilcev. Predsedoval je g. Babnik. Vsi volilci so z navdušenjem sprejeli Rebekovo kandidaturo. Govorili so še dr. Chloupek, dr. Grossmann, Karba. — V torek zvečer v Ormožu je bilo nad 50 ljudi. Predsedoval je g. dr. Omulec. Rebekova kandidatura je bila z navdušenjem sprejeta. — V sredo zvečer v Slov. Bistrici bilo je nad 40 volilcev. Predsedoval je dr. Lemež. Tudi tam je bila kandidatura Rebekova z navdušenjem sprejeta. — Za Rebeka stoji danes stvar izborna. Ožje volitve skoro sigurno. — Slovenci, napnite vse moči, da pade nemško mogotstvo!

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Volilnega shoda slovenskega kandidata za mestno skupino, Ivana Rebeka, dne 28. aprila t. l. se je udeležilo okolo 50 volilcev kmetskega, obrtniškega in delavskoga stanu. G. Roman Pušnjak je otvoril zborovanje ter podelil besedo g. Rebeku, kateri je v prav jedrnatih besedah naslikal sedanjo obremenjeno stanje kmeta, obrtnika in delavca. Dotaknil se je razdelitve davkov, narodne šole, preskrbovanja delavca in obrtnika v starosti. Pozval je vse navzoče, naj si opomorejo sedaj, ko je dana moč ljudstvu samemu v roke in si izvolijo poslanca iz njihove sredine, ne pa visokega uradnika, kakor je g. Markhl, ki ljudstvo pozna le po sodnijskih razpravah ter po tatovih in razbojnikih, katere sudi, taksira vse ljudstvo. Poslušalci smo razvideli, da je g. Rebek v resnici mož, ki ga z mirno vestjo volimo svojim zastopnikom! Sklenili smo torej delovati na to, da se 14. majnika oddado vsi glasi za njega!

Gornja Vižinga pri Marenbergu. Tukaj se je vršil v nedeljo, dne 28. aprila shod kandidata mestne skupine Celje-Ormož, g. Ivan Rebeka iz Celja. Zbral se je do 200 volilcev iz Vižinge in Marenberga. Sklicatelj shoda, vrli župan iz Vižinge g. Petschaller, pozdravi prisrčno vse navzoče. Predsednik shoda je bil voljen g. Bartl, posestnik iz Vižinge, podpredsednik pa g. Mezé, posestnik iz Marenberga. Kandidat Rebek je razvijal svoj program ter povedal poljudno v nemškem in slovenskem jeziku, za kaj se hoče potevovati: za odpravo kmetu tako krivičnega desetka in zemljiškega davka, za večjo izobrazbo obrtniškega stanu potom dobrih obrtnih šol in pa preskrbovanje malih posestnikov, obrtnikov in delavcev za starost. Volilci so z vidnim zanimanjem sledili besedam govornikovim. Po govoru gospoda kandidata vpraša g. kaplan Dvoršak iz Mute, kakšno stališče zavzema napram razdruženju zakona in prosti šoli, na kar mu odgovori g. Rebek, da ni ne za razdruženje zakona, kakor tudi ne za odpravo veronauka iz šole. Nato se oglaši k besedi g. župan Petschaller ter z navdušenjem pozivlje volilce, naj prikorakajo na dan volitve tudi v tako lepem številu kakor danes in naj volijo vsi g. Rebeka, kateri je edino pravi kandidat za Nemce in Slovence v Vižingu, ker je iz ljudstva, in res z ljudstvom čuti, ne pa sodni nadsvetnik Marchkl, kandidat vsenemških uradnikov, kateri ljudskih potreb ne pozna in bi uganjal samo vsenemško hujskarijo, od katere imajo Slovenci kakor tudi Nemci le škodo. 200 rok se dvigne in Rebekova kandidatura je bila eno-glasno sprejeta. Ta sijajen shod, na katerem so se zbrali Slovenci kakor tudi Nemci, je bil krata obsodba vsenemške politike na Spodnjem Štajerskem in hujskarije c. kr. vsenemških uradnikov, katere so že do grla siti Slovenci kakor tudi pošteni Nemci.

a) Celje-Vransko.

Narodni kmečki kandidat:

Franc Roblek,

kmetovalec v Žaleu;

Volilni shod kmečkega kandidata pri Sv. Jurju ob j. žel. se vrši v nedeljo, dne 5. t. m., ob 3. nri popoldne pri Černovškovi hiši. Neodvisni kmetje iz Šentjurskih in sosednih občin! Nasprot-niki se pripravljajo, da bi shod Vašega kmečkega kandidata razbili. Pridite, preprečite nakane favovških razgražačev ter pokažite svojo neomajno voljo, da hočete dne 14. majnika voliti svojega kmečkega kandidata. Živel Franc Roblek!

C. kr. poštarni v Dramljah se je pridno zaletel v agitacijo za Povaleja. Letake za tega financerja deli tudi šolarjem. Ali je morda za to od države plačan, da izrablja svojo službo?

Sv. Martin v Rožni dolini. Zadnjo nedeljo je naš kaplan v pridigi razmotrival vprašanje: Gospod, kam greš? in po svoje zavijal, kako tudi v sedanjih časih hodijo ljudje kriva pota, zlasti ob času volitev. Mi si pa tudi drznemu tega gospoda vprašati: Gospod, kam pa ti greš vsak dan? Kaj delaš tam? Zakaj hodiš? — Odgovor je kratek: Zato, ker se mi tankaj nekaj dopade. — Kdo? — to vas nič ne briga!

cv Dr. Povalej in gospod Gologranc. Gospod Gologranc je izjavil, da nikakor ni res, da bi kakor si boli bil delal za dr. Povaleja. Prav radi to verujemo in je to gosp. Golograncu le v čast.

Dr Povalej — utihnil. „Slov. Gosp.“ izgubil je zadnji up na Povalejevo zmago, vsled tega je v zadnji številki opustil poročila o celjsko-v.anskem okraju. Sicer je pa tudi Povalej uspešnost svoje kandidature že uvidel ter ne priepla več nobenega shoda. Edino pametno, kar še Povalej sedaj more storiti, je to, da odstopi od kandidature in se tako reši velike blamaže, ki ga čaka dne 14. t. m.

Njegov prijatelj.

Popotniku, ki je 21. aprila „prišel po opravkih“ na Polzelo, je menda težko pri srcu, ko je gledal skozi okno „svojega stanovanja“ na drdrajoče voze zavednih kmetov iz okolice, ki so prišli gledat Povaleja. Povalej je bil namenjen sem, a se je zbal. In tako se je zbral ta „ksindel“, kakor je dejala „popotnikova“ kuherica, in zboroval brez Povaleja — za kmetskega kandidata Robleka. Ločički kmetje, ki so bili v častnem številu zastopani, so v dopisnikovih očeh barabe; naj bo, mogoče je pa dopisnikov adjutant, mož s kufrastim nosom, bolj primeren za tak naslov, kot naši kmetje, ki oba redijo?! Sicer jima pa ne zanrimo, saj sta se dovolj jezila, ko sta morala uvideti, da Polzelani niso in ne bodo Povalejevci. Dalje pravi dopisnik, da se bo eden poboljšal. Mi pa pravimo, da se je že, kajti obrnil je hrbet ljudem, ki sejejo razdor in s svojimi psovalnimi dopisi grde vsakogar, ki ne mara financerja. Odličnjaku iz gimnazijskih let tudi ni povolji Roblekova čast. No, radovedni smo, kdo je ima več, Roblek ali dr. Povalej. Zadnji se izpreminja po vetrnu. Letos klerikalec, lani liberalец, drugo leto bo že mokrač, kakor pač potegne. Za počit! Sedaj pa, ko se je obregnil ob nekatere, obrne sladak obraz do savinskih kmetov ter jih milo prosi, naj vendar dado vsaj nekaj glasov ubogemu Povaleju. Ta, lani pri „Gospodarjevih“ najhujši brezverec, ima letos zmagonesen prapor z napisom: Vse za vero, dom, cesarja, lani pa je nosil črni prapor pogubljenja. No, kmetje, se vam li ne zdi čudno, da je postal dr. Povalej naenkrat najpobožnejši mož, ko lani ni imel še prav nobene vere? Ha, ha, gospod popotnik, ali ste otročji in zmedeni! Prav kakor „atenteter“ ste planili po Robleku, hoteč izveličati Povaleja. Pa ne bo šlo. Mi smo vam že zadnjič povedali, da Polzelani nismo tako zarukani, da bi se pustili komandirati od vas. Tedaj pa le na delo, ker ste tako salamsko delavni postali. Težko vam pač ne bo delati, saj ste sedaj ves čas mirno počivali, ko so vam zaslepljeni kmetje sledili. A kocka je padla, pa drugače kot ste že zeleli vi. „Slov. Gosp.“ je izgubil pri nas ves upliv, na njegov nasvet ne damo nič, kajti postal je zadnji čas krvni brat ptujske cunje. Mi zavedni polzelski kmetje, ki smo v vaših in vaše kuharice očeh „ksindel“ in „barabe“, pa vendar ne boderemo poslušali svetovalca s kufrastim nosom in prazno glavo, ampak volili boderemo vsi kmetskega kandidata Robleka in zmaga bo naša.

A tenteter.

Dr. Povalej pridobiva tla? „Slovenec“ piše, da dr. Povalej pridobiva tla v Savinski dolini. Kdo se ne smeje? — V Št. Pavlu je bežal, v Galiciji je bežal, v Braslovčah in na Polzeli se

je skril, pa vendar pridobiva tla! Iz Maribora je pa došlo iz duhovniških krogov poročilo, da so že napravili križ čez Povaleja! Kmečki zvezarji, dosegli ste, da Vam nikdo ne more nič verjeti, kajti farbate ljudi res že preneumno!

cv Dr. Povalej se je zlagal. Dne 13. aprila se je dr. Povalej pridružil nekemu rojaku in se peljal z vlakom ob 6. uri proti Gornji Savinski dolini. Živahn pogovor v priči neke v kupeju navzoče gospice se je začel s sledečimi besedami: Dr. Povalej vpraša soseda: Kam se peljaste? Sosed: V Petrovče; kam se pa Vi peljate, gospod doktor? Dr. Povalej: Na Vrantsko. Sosed: Jutri zjutraj imate ja shod v Sv. Pavlu. Dr. Povalej: O ne, tam ni nič, jaz grem na Vrantsko. Sosed: A, tako! — Kakor znano se je pa dr. Povalej podal tisti večer v Sv. Pavel, kjer je v župnišču prenočeval in kjer so se dogodili znani dogodki. Gospod c. kr. finančni komisar dr. Povalej se je torej nalašč zlagal, kar se lahko s pričami dokaže!

cv Braslovče. Bilo je pretečeno nedeljo po sv. maši. Ljudje so vreli iz cerkve in silili proti občinskemu redarju, radovedni, kaj jim bo zopet novega oglasil. In glej! Nazadnje prekliče, da se vrši v mežnariji pogovor o volilni reformi in o bodočih državnozborskih volitvah. Torej tudi v Braslovčah netite ogenj. Vam torej dosedanji mir ni več ugajal? Kar pa je zanimanje podvojilo, je to, da se je kakor blisk raznesla vest, da ta pogovor osreči s svojim obiskom dr. Povalej. To pa je zadostovalo. Tako po večernicah se je zbrala velika množica kmetov od blizu in daleč. Bilo jih je nad 400. Vse je čakalo trenutka, ko vstopi dr. Povalej. A ni ga bilo! Vstopil je tukajšnji gospod kaplan. Ko je hotel govoriti, so ga nekateri navzoči opozorili, da je treba voliti predsednika. S tem pa gospod kaplan ni bil zadovoljen in je kar pričel, da bi se zborovalo. Zavedni kmetje pa so zahtevali z vso odločnostjo, da se voli predsednik. Ker se ni hotelo utreči želji, in se še nadalje celo zahtevalo, da se tujci naj oddstranijo, je prišlo razburjenje do vrhunca. Silno vpitje je nastalo in vse je vpilo: „Živio Roblek!“ Ker se le ni ugodilo kmetski želji in se je tujce pričelo celo s silo odganjati, se je po pretekun ene ure shod zaključil brez vsakega nadaljnega govora. — S takim nastopanjem si pač povzročitelji shoda ne bodo pridobili simpatij naprednih braslovških občinarjev. Z današnjim dnem pretrgal se je oni vzgledni mir, ki je vladal med nami. Želeli ste si boj, in doživel ste ga. Nato se je vršil narodne stranke na drugem mestu. Navzočih je bilo nad 400 kmetov. Predsednikom je bil voljen g. Plave in dal besedo g. Pikl-nu iz Žalca. Ta je v krepkih besedah dokazal potrebo kmetske organizacije in pojasnil, da v našem volililnem okraju ne sme zmagati kandidat, ki ne stoji odločno na kmetskem stališču. Roblek je sam kmet, torej ni dvoma, da se bode vedno zavzemal za kmetske koristi. Nato je govornik vzel na rešeto nasprotno stranko in vzbudil med zborovalci mnogo ogorčenja. Uspeh poljudnega govora je bil, da nas more le Roblek uspešno zastopati na Dunaju. Pa je tudi zagrmelo iz sto in sto grl: Živio Roblek. Kot drugi govornik je nastopil župan iz Št. Pavla g. Cajnar. Ta je spodbujal kmete k složnosti in jih navduševal za politično delovanje, s katerim si bode kmetski stan pridobil tisto moč in veljavo, ki mu gre po vsej pravici. Pomagaj si sam, in Bog ti bode pomagal. Opozarjal je navzoče, da iz svoje srede izvolijo poslanca, ker ta bo najbolj znal zastopati kmetske koristi. Živio Roblek je donelo, ko je bil govor končan. Govorilo je še več kmetov.

Zanimivi, izborni uspeh shoda nam je živa priča, da ostane braslovška dolina tudi v bodoče napredna in da bode v braslovški občini kmetski kandidat Fr. Roblek dobil ogromno večino.

Roblekov shod na Vrantskem. V nedeljo, dne 28. aprila se je vršil v dvorani g. Brinovca volilni shod, na katerem se je volilcem predstavil kandidat neodvisnih kmetov g. Roblek. Prostorna dvorana je bila nabito polna poslušalcev. Navzočih je bilo do 400 volilcev. — Ko se je prikazal g. kandidat v dvorani, zaorili so navdušeni klici: Živio Roblek! — Shod je otvoril g. Južna z besedami: **Neodvisni kmetje, ne vdajmo se!** Predsednikom predлага g. Schwentnerja, ta pa podpredsednikom gospoda Južna, zapisnikarjem g. Plavšaka. — Nato je razvijal g. kandidat svoj program. Dotaknil se je najprej najbolj perečega vprašanja, ki je življenskega pomena za Savinsko dolino, hmeljarstva. Povedal je, da je zadobil naš hmelj hud udarec s takozvanou provenjenično postavo, ki ga izključuje iz

vrst češkega hmelja, pod katerim imenom se je dosedaj prodajal. Raditega bo treba mnogo dela in truda, da pridobimo našemu hmelju tako veljavo, da bo prihajal lahko pod imenom savinskih hmelj na svetovni trg. — Dalje je omenil gospod kandidat tretjo železniško zvezo z Ljubljano. Ta proga bo morala iti po Spodnji Savinski dolini skoz Vrantsko. Obljubil je zastaviti vse svoje moči zato, da se železniško vprašanje ugodno reši za Spodnjo Savinsko dolino. Omenjal je tudi, da je sedanji davčni sistem na zemljišča zastarel ter da bo treba novi zbornici delati na to, da se ta sistem predragiči. — Glede šole je omenil, da je odločno na stališču, da se naša mladina izobrazuje kolikor največ mogoče. „Ako ljubite svoje otroke“ je rekel, „pošiljajte jih kolikor mogoče v šolo“. Glede svoje osebe je poudarjal, da se ni nikdar ponujal in vsiljeval ne eni, ne drugi stranki. Šele na prigovarjajo savinskih posestnikov je prevzel kandidaturo. Komandirati se ne pusti od nikogar in pri vsem njegovem naprednem delovanju za blagor Savinske doline ga hoče spremljati ljubezen do slovenskega naroda. On je bil in ostane naroden radikalec. Gromoviti klici: „Živio Roblek“ so zagrmeli po dvorani in ljudstvo je dalo z dolgotrajnim ploskanjem duška svoji navdušenosti. K besedi se je oglasil na to g. dr. Karba, ki je označil razmerje narodne stranke do g. Robleka, do volilcev, posebno do kmečkega stanu. Povedal je, da je sedanji volilni boj v Savinski dolini krepak izraz svobodne volje savinskega ljudstva, ki si hoče izbrati svobodnega moža za svojega poslanca. Dosedaj je bilo kmečko ljudstvo navajeno pokoriti se samo komandi in ukazom gotovih gospodov, ki so vodili ljudstvo na verižici, kakor se vodi slepca, ter so ravno to ljudstvo izkorisčali v svoje namene. Od sedaj naprej ne bo več tako; ljudstvo postaja vedno bolj probujeno, in pride čas, ko stre verige klerikalizma, ki ga sedaj žulijo. Vsi smo za to, da se naši otroci vsgajajo v naših šolah versko-nravno, nismo za razporoko in tudi nismo proti duhovnikom, ker smo prepričani, da so potrebni. Mi smo le proti njihovemu vsiljevanju in njihovi komandi. Priznamo jim iste pravice kakor vsakemu drugemu stanu, toda niti trohice več. Tudi smo odločno proti temu, da se vera izrablja v politične namene ter da si ti gospodje pred vsakimi volitvami opašejo velike bobne ter gredo med ljudstvo bobnat in kričat: vera je v nevarnosti. — Gromoviti živio in „res je tako“ so zadoneli po dvorani. Nato je pripovedal g. Schauer kandidaturo g. Robleka. Ne dajte se slepiti od lažnjivca in sleparja „Slov. Gospodarja“, ki vas blati, obrekuje in psuje kakor pse. Proč s takim listom, ki zmerja savinsko ljudstvo za fakinažo! Nastal je pravcati hrušč po dvorani. Slišali so se klici: Proč z „Gospodarjem“! Proč s Korošcem! „Gospodarja“ vsi nazaj! G. Schaur nadaljuje: Zato naj vsak dne 14. maja obsodi lažnivo pisavo „Slov. Gospodarja“ in preneumno politiko Korošca na ta način, da se vsak udeleži volitve. Nikdo naj ne ostane doma! Naš kandidat Roblek mora dobiti 14. maja tako število glasov, da bo nasprotnike strah in da ne bodo pri nobenih volitvah več poskušali begati savinskega ljudstva. In zopet je zagrmelo po dvorani: Živio Roblek! Fej Povalej! Proč s financerjem. Fej kmečka zveza! — Nato je dokazal g. Vrabl na podlagi „Gospodarja“ več laži o uglednih savinskih posestnikih. Naglašal je, da imamo Slovenci mnogo poštenih listov, na katere se naj ljudstvo naroči, take pa, ki tako lažejo, obrekujejo, krađejo čast in netijo prepir, kakor „Gospodar“, naj vsak zaveden volilec potepeta z nogami v blato. In zopet je zašumelo po dvorani: Proč z „Gospodarjem“! Proč s Korošcem! Fej financer! Živio Roblek! Zdaj je dal gospod predsednik kandidaturo gosp. Robleka na glasovanje. In vzdignilo se je med velikim navdušenjem 400 rok za Robleka, za financerja nobena. Tako je bila sprejeta kandidatura g. Robleka enoglasno. — G. Cizej je prečital nato rezolucijo, katero smo že v torek prispevali; in ki je bila enoglasno sprejeta. — Po zaključenem shodu so se razšli volilci med velikanskim navdušenjem za kandidata Robleka. Vsi pa so bili enih misli: 14. majnika bo savinska „fakinaža“ govorila tako glasno, da se boste gori v Mariboru vsi držali za ušesa.

Št. Peter v Savinski dolini. Mislili smo, da bo naš župnik Rančigaj ostal pameten in miren, kakor je to za dušnega pastirja edino prav. Vedeli smo sicer, da na tihem dela za Povaleja. Zadnjo nedeljo pa je začel s prižnice rohneti in razsajati. Pravil je, da ne bo izveličan, kdor ne voli krščanskega moža (to je seveda financer Povalej!), in odpuščenje grehov dobi le tisti, ki voli Povaleja.

Ljudstvo je bilo grozno razburjeno. Mi pribijemo za danes samo to in bomo še obširneje govorili.

„Pošteno postopanje“. Tozadenvno notico v „Narodnem Listu“ popravimo v toliko, da je dotedno pismo pisal g. Roblek g. nadučitelj Brinar s pooblaščenjem g. župnika Zupaniča, ne pa g. župnik sam, pač pa je vsebina pisma, kar se tiče gospoda župnika in njegove izjave o kandidaturi Roblekovi, resnična.

b) Brežice-Sevnica-Laško.

Narodni kmečki kandidat:

Ferdinand Roš,

kmetovalec v Hrastniku in župan trboveljski;

b Roš in 650 kron globe. Da se ne bode molk glede te zadeve napačno tolmačil, budi povestano volilcem to-le: Znano je, koliko se je bojeval župan Roš proti ustanovitvi nemške šole v Hrastniku, znano tudi, da je imel radi tega boja znatne izgube. Ker ga pa nemškutarji z bojkotiranjem vendar niso mogli uničiti, so se oprijeli drugih sredstev. Naznanili so finančni oblasti, da je točil Roš žganje, dasi nima koncesije. Sledile so seveda preiskave, a te so dokazale, da je to poročilo lažnjivo in da je torej **laž**, da bi bil Roš obsojen na 650 kron globe. To vest je prvi prinesel „Štajerc“, za njø Vahterca in „Tagespost“. dalje „Gospodar“ ter seveda tudi Benkovičeva „Straža“. „Gosp.“ budi tu le povedano, da je docela brezuspešno se usiljevati v Rošovo hišo. Roš je ta list odpovedal, a ker se vseeno še pošilja, romi vsak teden dva-krat od **nikogar** čitan, v peč.

Žalostno je, da se Benkovičev in drugi listi poslužujejo „Štajerca“, „Vahtarice“ etc., da bi oblatili moža-kmeta, ki si je stekel za domači kraj več zaslug, ko vsi njegovi nasprotniki (z Lončaričem, Gašparičem in Vaclavikom vred) — ki vsi so pa bili pred par meseci še njegovi najboljši prijatelji — četudi, kakor se sedaj dobro vidi, le iz sebičnih namenov.

b Loka pri Zidanem mostu. Dne 28. aprila je imel tukaj g. dr. Benkovič shod in sicer v župnišču, torej na jako varnem kraju. Shoda udeležilo se je nekaj nad 100 ljudi. Od Benkoviča smo pač nekaj več pričakovali, G. Benkovič, Vaše seme bilo je slabo, začo bo tudi žetev slaba!

Ločani, 5. majnika ob 8. uri zjutraj ima naš kmečki kandidat Roš pri g. Zupančiču shod. Po kažimo takrat, da nikakor nočemo zaostati za drugimi slovenskimi okraji, ki so tako možato pokazali svetu, da hočejo le takega državnega poslanca, ki je vzet iz njihove srede, ki je kmet in domačin. G. Roš je kmet, kakor smo mi, znali nas bode [toraj] gotovo bolje zastopati, kakor pa advokat Benkovič, kateri kmeta le takrat pozna, kadar mu zaslužka da. Govori se pa celo tudi, da hoče advokat Benkovič, ako bode izvoljen za poslance, zapustiti Brežice, ter se naseliti v Mari-boru. Toraj v zahvalo za to, da bi ga za poslance izvolili, nam hoče hrbet obrniti. Mi hočemo pa le takega poslance, ki bode vedno v našem okraju ostal, ki bode vedno z nami trpel in čutil — in to je le g. Roš. Ločani, bodimo tudi mi neodvisni, ne dajmo si vsiliti Benkoviča, ampak volimo 14. majnika vsi kmečkega kandidata Roša, katerega so na shodu v Zidanem mostu najodličnejši kmetje in delavci postavili za kandidata. 5. majnika pa vsi na Rošev volilni shod k Zupančiču.

b Roševa sinova — učitelja. Dohtaru Benkoviču budi povedano, da je vsak definitiven ali, da bo mož bolje umel, stalno nastavljen učitelj **pod prisego zavezani**, ravnati se po postavi, da torej mora naznaniti okrajnemu (potom krajnega) šolskemu svetu, koliko dni je ta ali oni otrok izostal. Če so bili starši potem kaznovani, nista kriva omenjena učitelja, pač pa okrajni in deloma tudi krajni šolski svet. Predsednika krajnega šolskega sveta sta pa bila v onem času Benkovčevca Klemen in Babič. Pripomniti je nadalje tudi, da oni kmetje iz Rečice, o katerih piše „Posavska straža“, niso poslali svojih otrok v par letih nič enkrat v šolo.

b Kandidat Benkovič ne upa brez duhovnikov napraviti shoda, ker mu sicer prehitro zmanjka sape. Da se od njih voditi po celiem okraju kot medved; v Trbovljah dr. Korošec, Strmšek, Lončarič, na Dolu Veternik in Gašparič itd. — Čudno, da dohtar Benkovič ravno v breškem okraju nima sreče; ga pač poznajo!

b Dr. Benkovič — kandidat podlilih obrekovalcev in lažnikov. V zadnji „Posavska straža“, pri kateri ima še vedno glavno besedo dr. Benkovič, nahajamo sledeče nesramne laži: Roblek baje sam

prizna, da ni zmožen, saj še enega stavka ne zna postaviti. — Doktor Benkovič! Če ste Vi za ta stavek v „Posavski straži“ vedeli, ste sokrivec laži, ako niste hoteli zabraniti njega uvrstitve. Če bi Vi znali napisati le en tako lep slovenski stavek kakor Roblek in če bi Vi znali spregovoriti le en tako iz srca prihajajoč lep govor kakor Roblek, pri Vaši častihlepnosti bi že danes bili minister. Dalje piše „P. S.“: Narodna stranka hoče spraviti krščanski nauk iz šole, hoče, da bi zakonski bili prosti kakor zajci itd. — Doktore! Če ste vedeli za ta stavek, potem ste nesramno obrekovali in lagali tudi Vi, če ga niste hoteli zabraniti. — Dalje stoji: Roša so postavili učitelji za kandidata! — Doktore! Če ste tudi za ta stavek vedeli in ga vendar niste zabranili, ste hinavski lagali. — Dalje piše „P. S.“, da je za 8. aprila bil napovedan Rošev shod na Planino, a ker ni bilo nič volilcev, se shod ni vršil. Doktore! Vašega odgovornega urednika Severa poznamo in ga smatramo za prepoštenega, da bi on mogel zapisati tako hudočno laž. Odgovornost zavračamo na Vas kot lastnika lista (ker samo za Vašo kandidaturo je bil ustanovljen!) in Vam povemo: če ste vedeli za to notico, ste sokrivi laži. Shod v Planini je bil par dni prej odpovedan in se torej ni mogel vršiti. — Dalje ste Vi, dr. Benkovič, dasi sicer „neizprosn“ nasprotnik soc. demokratov, v svoji brezmejni strasti proti nam izrabili poročilo o ljutomerskem shodu iz „Rdečega Praporja“, dasi smo mi označili dotično poročilo blaziranega Viktorja Kukovca kot neresnično. „Pos. Straža“ nadalje laže o shodih v Laškem, laže, da je Roš vsled poraza v Laškem pozabil oznaniti „napovedani“ shod v Loki itd. Doktore Benkovič! Poudarjam, če ste vedeli za vse te lopovske laži in jih kot glavni urednik lista (kar vsak čas dokazemo!) niste zabranili, ste lagali in obrekovali. Če pa niste vedeli o tem ničesar, potem pa Vas pomilujemo kot kandidata podlilih lažnikov in obrekovalcev. Toda povemo Vam, da bode vaši slavi v posavski dolini nepričakovano hitro odklenkalo.

b Volilni shod kmečkega kandidata Roša se vrši v kratkem času na Blanci. Natančneje podatke objavimo v prihodnjih številkah.

b Dr. Benkovičev poraz — je 14. t. m. neizogiben. To pač čuti dr. Benkovič sam in že v naprej pripravlja volilce na svojo politično smrt. V „Posavski straži“ pripoveduje namreč, da bodo ljudje o njem govorili, da je umrl ali da je koga ubil. No, dr. Benkovič pač gotovo ne bode nikogar ubil, ampak volilci brežiško-sevnškega okraja bodo dne 14. t. m. dr. Benkoviča politično ubili.

b Roš ne upa prirediti doma shodov — pravi dohtar iz Brežic. Možiteljna povemo, da priredi Roš v teh dneh shode v Trbovljah, Hrastniku in celo v črnem brlogu — na Dolu. Shodi bodo javni, poštenjak si upa vsakemu govoriti v obraz, ne pa kakor dohtar, ki je imel pri „Petru“ tri vratarje-čuvaje, ki so ruderjem, kateri so hoteli na shod, obljubljali klofute.

b Dr. Benkovičev mandat zasiguran? Tudi ta raca se nam že mesec dni ponuja v različnih oblikah. Če bi to bilo, ne potil bi se dr. Benkovič v potu svojega obraza še naprej in napenjal vse močij in — lažij. Benkovičev mandat je res zasiguran, toda — ne dr. Benkoviču, ampak — našemu kandidatu. Narodnjaki, na pridno, podrobno delo! Vrzite največjega farbarja Vašega okraja!

c) Šmarje-Kozje-Rogatec.

Narodni kmečki kandidat:

Vinko Žurman,

kmetovalec pri Sv. Križu tik Slatine.

š Državnozborski kandidat Vinko Žurman je priredil v nedeljo 28. aprila t. l. volilni shod v Dobju pri Planini. Shod je bil napovedan ob 8. uri zjutraj, a se je zaradi cerkvenega opravila vršil še le ob 12. uri. Shoda se je vdeležilo nad 300 volilcev kmetov, med temi tudi 10—20 pristašev laži-kmečke zveze. Žurman je razvijal svoj program prav spretno, kar je na navzoče volilce napravilo najboljši utis. Z veliko večino med splošnim navdušenjem sprejela se je naslednja resolucija: Na volilnem shodu v Dobju pri Planini dne 28. aprila t. l. zbrani neodvisni volilci z navdušenjem pozdravljajo kandidaturo gosp. Vinka Žurmana, posestnika pri Sv. Križu tik Rogačke Slatine in slovesno prisegajo, da hočejo z vsemi močmi delovati na častno izvolitev neodvisnega kmečkega kandidata. Ob enem odločno protestirajo, da bi se zlorabljal v gnušno politično

agitacijo prižnice in spovednice, kakor se je to že zgodilo, in izjavljamo, da budem uporabili vsa zakonita sredstva proti taki nečuveni zlorabi, Ker je g. Burkerc, župnik v Dobju v domači fari glede shoda neodvisnih kmetov — sijajno pogorel — dosegel je vendar toliko, da ni zamogel priti Žurman pravočasno na shod v Št. Vid pri Planini, kateri shod je bil napovedan na 2. uro popoldan. Shod se je vršil pri pičli udeležbi — še le ob 5. uri popoldan. Žurman je razvijal z dobrim uspehom svoj program.

Shoda se je udeležil med drugimi tudi tamšnji kaplan ter se primeroma mirno obnašal.

— Ob 9. uri zvečer peljal se je gosp. Žurman v Kozje z namenom, da tam prenosi. Pri tej priliki je pa bil v gostilni gosp. Fr. Gučeka od dr. Fr. Jankoviča na nesramen način napaden, za katere gostoljubnost se mu je tudi izrekla primerna zahvala z zagotovilom, da se mu ta gostoljubnost pošteno povrne. Pripomnimo še, da se je istotako s sovražnimi nameni proti Žurmanu obnašal tudi kozjanski c. kr. notar dr. Barlé.

š **V spominsko knjigo njemu, ki je lagal v „Slov. Gospodarju“ in „Slovencu“**, da je Vinko Žurman, posestnik pri Sv. Križu, zakril razdelitev slatinske občine. L. 1892. so si priborili Slovenci po ljutem boju večino v občini Slatina, ki je tvorila s kopališčem Slatina eno največjih spodnještajerskih občin. Na županski stol je sedel po želji farovža in kaplani ključavničarski mojster na Slatini, g. Franc Krt, ki je radi ne-sporazumnosti s Slatinčani sicer županstvo odložil, a bil l. 1896. zopet izvoljen; po pretekli te dobe mu je sledil v vodstvu županskih poslov g. Franc Ogrizek, veletrgovec pri Sv. Križu. Občinsko tajništvo je prevzel takoj po zmagi Slovencev občinski odbornik Vinko Žurman, ki je prihajal vsako sredo in soboto predpoldnen v urad. Izvolitev gosp. Krta za župana v občini s svetovnim kopališčem je bila ponesrečena, ker novi župan, osebno poštenjak, ni znal pravilno in razumljivo pisati niti slovenski niti nemški, a si je kljub temu domišljeval, da zna, ter pisaril v grozni nemščini sam in brez tajnikove vednosti tudi deželnemu odboru. Radi sličnih nerodnosti in zlasti radi račnov, katere je g. Krt šam sestavil, a jih deželnemu odboru črtal, sprl se je tajnik Žurman z gosp. Krtom ter odložil tajništvo, katerega je sprejel vnovič še le pod novim županom gosp. Fr. Ogrizkom, ki ga je prišel osebno prosit, naj mu storiti uslugo.

Nerodnost župana g. Krta je bila stremljenju slatinske gospode po ločitvi občine sicer zelo dobodoča, a dosegli bi bili Slatinčani svoj namen tudi brez nje. Ko so namreč Nemci uvideli, da v občini ne pridejo več na krmilo, so začeli že leta 1893. pobirati podpise za to, da se loči od slovenske občine kopališče s tisto okolico, ki jo imajo v rokah najhujši nasprotniki Slovencev. Deželnemu odboru je prošnji ugodiš, in večina deželnega zbora je pritrdirila predlogu deželnega odbora. „Slov. Gospodar“ je takrat pisal: „V Gradcu se je reklo, da ločitev zahtevajo slatinski interesi... Vzrok pa tiči v šulferajnski šoli. Sedajna občina ne mara take šole, nova občina, kopališče Slatina seže pa brž z obema rokama po njej...“ (l. 1894, st. 7. in 9.). Toda Windisch-Graetzovo ministerstvo, v katerem je bil Bacquehem minister za notranje zadeve, sklepa deželnega zbora ni priporočalo cesarju v sankcijo. Ko so pa pri občinskih volitvah l. 1896 Slovenci vdrugč sijajno zmagali, vložili so Slatinčani novo prošnjo za ločitev občine. Deželnemu odboru je poslal l. 1897. to prošnjo občinskemu odboru, da izreče svoje mnenje. Občinski odbor je z dvjetretjinsko večino (med temi je bil glos Vinka Žurmana) zahtevo zavrnil. Nato je poslal deželnemu odboru prošnjo okrajnemu zastopu, in ta je sklenil z 13 proti 11 glasom (med zadnjimi je bil glos Vinka Žurmana) ločitev občine. Kmalu potem je šla deputacija: gg. Viljem Kurtz, Franc Ogrizek in Vinko Žurman v Gradec k Bacquehemu, ki je bil postal ces. namestnik na Štajerskem, ter ga prosila, da potrjenje sklepa deželnega zbora prepreči, kar je ta obljubil in storil. A že l. 1899 je deželni zbor kljub ugovorom slovenskih poslancev zopet ustregel prošnji deželnega odbora, da se občina Slatina loči v okolico in kopališče Slatina. In zopet je romala slovenska deputacija: gg. dr. A. Kurtz, Oroslav Kušec in Vinko Žurman v Gradec ter prosila Bacquehemovega naslednika, ces. namestnika Claryja, da onemogoči slovenskim kmetom škodljivi sklep deželnega zbora. Ta je zagotovil, da cesar tudi sedaj ne potrdi tozadenvnega sklepa deželnega zbora, ker ga je že večkrat zavrgel. Čez noč pa je postal Clary za kratko dobo ministerski pred-

sednik in l. 1900 je naznana 4. št. „Slov. Gospodar“: „V deželnem zboru štajerskem sklenjen zakon, da se občina Slatina razdeli v občini Kopališče Slatina in Okolica Slatina je dobil najvišje potrjenje...“ In takrat je nadaljeval „Slov. Gospodar“: „Slovenci vemo, da je imel tukaj svojo roko zraven naš namestnik, bivši minister grof Clary. Človek, kateremu je Spodnji Štajer neznan, kakor deveta dežela, upa si posegati s svojo nesrečno roko tudi v naše spodnještajerske razmere, in sicer slovenski večini na škodo, a nemškim hujškačem na korist...“ In letos, 7 let pozneje, je pozabil isti „Slov. Gospodar“ Claryja in laže, da je Vinka Žurmana neredno uradovanje in bogvedi kaj še krivo delitve. — Kdor pozna g. Francu Ogrizku in ve, da je ta brihtni trgovec in daleč izven spodnještajerskih mej spoštovan mož osebno prosil Vinka Žurmana, naj zopet preuze tajništvo, mora takoj uvideti, da bi ne bil storil tega nikdar, ako bi bil našel v Žurmanovem uradovanju le najmanjšo nerednost! Pozivajo pa se slovenski poslanci, naj se oglasi tisti izmed njih, ki radi tega ni mogel preprečiti ločitve občine Slatina, ker se mu je reklo, da se mora vsled Žurmanovega nerednega uradovanja občina raztrgati!

Slovenski kmet se mora čudom vprašati, zakaj je pisal „Slov. Gospodar“ l. 1900, da je kriv delitve slatinske občine grof Clary, a l. 1907 piše, da je kriv iste delitve Vinko Žurman! Slovenski kmet se mora čudom vprašati, zakaj ni neresnicljubni „Slovenčev“ in „Gospodarjev“ dopismik takoj l. 1900 zahteval, da se odstavi in kaznuje občinski tajnik, ki ima po njegovem mnenju take grehe na hrbtnu! E, brate, odgovor leži na dlani! L. 1900 je še tudi lažljubni dopisnik vedel, da se ravno Vinko Žurman ni bal niti potov niti stroškov in se trudil med prvimi, odvrniti od našega kmata bremena, ki so mu grozila radi ločitve. In, kar je glavno, l. 1900 še Vinko Žurman po želji slovenskih kmotov ni bil protikandidat dr. Korošca, torej še proti njemu ni bilo treba izmišljati najpodlejših laži! Dvoje je mogoče. Ako je lažljubnemu „Slovenčevemu“ in „Gospodarjevemu“ dopisniku žal, da so dobili pred 14 leti slatinsko občino Slovenci v roke in da ne gospodari več kot županja vesela žena tistega župana, ki je puščal slovenske kmote na potne liste čakati z opombo, da ne razume slovenski: potem zasluži kot nemškutar, da mu slovenska hiša zapre duri pred nosom! Ako pa vzroke ločitve pozna in laže na ta pobalinski način o Žurmanu samo radi tega, da bi očrnil poštenega domačega kmata in pripravil v tujem okraju tla dr. Korošcu: potem zasluži kot politični nepoštenjak prve vrste, da mu pošten človek pljune v obraz! Za vas pa, slovenski kmote iz okrajev Šmarje, Rogatec in Kozje, velja: Vinko Žurman, kmet kakor Vi, o katerem morajo Vaši nasprotniki takone sramno lagati, ker mu ne morejo po pravici ničesar očitati, zasluži Vaše popolno zaupanje in je edini vreden, da mu oddate 14. maja svoje glasove!

š Dr. Korošec mora pasti! Tako gre zdaj rek od ust do ust, od okraja do okraja. V šmarskem okraju ga ne marajo, v rogaškem okraju ga ne marajo in v kozjanskem okraju ga ne marajo. Z eno besedo: razun duhovnikov ne mara dr. Korošca nihče v celiem volilnem okraju. To čuti zdaj dr. Korošec in zato razbija okolo sebe kakor besen. Nič ni več sveto temu katoliškemu vzor-duhovniku. V „Slov. Gospodarju“ odobrava celo pretepe in grozi z „bunkami“. Le čakaj Korošec, dne 14. t. mes. dobil bodeš take „bunke“, da si bodeš do smrti pomnil, kedaj si se hotel vsiliti za poslanca.

š Župnikovih podrepnikov omika. Tudi v Dobju so bili na več kraji pritrjeni lepaki za volilni shod Žurmanov. Župnikovi podrepniki so jih potrgali, enega so pa namazali s svojo omiko — to je človeškim blatom. Vaša omika res strašno smrdi. Tonček, Tonček! s širokimi ustmi, z dolgim jezikom, z lažjo in človeškim blatom si ne bodete pridobili ljudi; preveč smrdite. To si naj posebno zapomni tudi tvoj brat deviški Miha.

š Izjava. Podpisani zavračamo lažnjivo zavjanje „Slov. Gospodarja“, „Slovenca“ in „Štajerca“, da bi bili celjski advokatje vsili Vinka Žurmana za kandidata, in izjavljamo, da smo ga že dolgo pred zaupnim shodom narodne stranke v Mariboru sami brez tujega vpliva prosili, naj nastopi kot naš slovenski kmečki kandidat.

Prosili smo ga to radi tega, ker je izborn, od nikogar odvisen kmetovalec na populoma nezadolženem posestvu, ker pozna kot domaćin vse

potrebe našega okraja in ker nam je kot vsestransko izobražen mož neštetokrat brezplačno pomagal s svetom in dejanjem, tako da lahko pričakujemo od njega z vso gotovostjo, da bo v slučaju izvolitve tudi v državnem zboru uspešno branil naše kmečke koristi, ki so ob enem njegove lastne koristi, ker je sam kmet.

Gosp. Vinko Žurman se je našim prošnjam še le potem, ko je bil sklican od kmotov shod na Mestinjem, toliko udal, da je obljudil prevzeti kandidaturo, ako mu jo ponudi večina na Mestinju javno zborujočih kmotov.

To se je zgodilo, zato prosimo kmote volilnega okraja Šmarje—Rogatec—Kozje, ki se ne sramujejo svojega kmečkega stanu, da oddajo 14. majnika svoje glasove Vinko Žurmanu, ki je in ostane edini naš narodni kmečki kandidat.

Onim gospodom iz Celja, ki so se pridružili naši želji in podpirajo kandidaturo našega kmečkega kandidata, pa izrekamo zahvalo, ker s tem so pokazali, da spoštujejo naše kmečke želje.

Sv. Križ, dne 29. aprila 1907. — Občina Brezovce: Andrej Škrabl, posestnik in župan, Janez Prah, posestnik, Jakob Berk, posestnik, Simon Narat, posestnik; občina Sv. Trojica: Andrej Kužner, župan in posestnik, Franc Hernaus I. obč. svet. in posestnik, Janez Žurman, obč. svet. in posestnik, Janez Čonč, mizarski mojster in posest. Franc Strašek, posestnik; Občina Rajnovec: Juri Klemenčič, posestnik, Anton Kamenšek, posestnik; Občina Sv. Katarina: Lipnik Anton, župan in posestnik Anton Kamenšek, posestnik, Jožef Sekirnik star., posestnik; Občina Takačevo: Simon Ivanuš, posestnik, Ogrizek Franc, posestnik, Koražija Anton, gostilničar.

Dr. Jankovič in narodna stranka. Popolnoma vseeno nam je, kaj ta Daničar misli o narodni stranki. Politiki njegove sorte, duševne ničle, ki hočejo ljudstvu samo komandirati, a vsled svojih puhlih glav tega zmožni niso, nam ne imponirajo. Da ta človek postane včasih drzen in nesramen, to mu je že dokazano. Da je zaradi svoje drznosti bil že tuintam birman, je tudi znana stvar. Če bo ta političen otročaj še enkrat kje kvasil o zvezni narodne stranke z nemškutarji, bomo mi začeli govoriti o njegovih zvezah, in govorili bomo z dejstvi tako jasno, da bo sape zmanjkalo temu zaščitniku ljudskega sleparstva.

Državnozborski kandidat Žurman priredil je v pondeljek, dne 29. aprila t. l. volilni shod v Rog. Slatini, v svoji domači fari. Kljub preobilnega spomladanskega dela se je shoda vdeležilo nad 300 kmotov volilcev, med temi četrtnina Štajercianec pod načelstvom slatinskih generalov, ki pa imajo svojo volilno pravico v mestni skupini. Navzočih je bilo tudi pol ducata laži-kmečke zveze, koji so se pa populoma mirno zadržali — znamenje, da so ujihovi generali ostali doma. Žurman je prav spretno in stvarno razvijal svoj kmečki program, pobjal laži „Slov. Gospodarju“ ter agitatorjev laži-kmečke zveze in Štajercianec. Nato se je z veliko večino glasov sprejela resolucija za kandidaturo Žurmana, nadalje ugovor proti zlorabi spovednic in prižnic v agitacijske namene.

š G. Vinko Žurman, nikar se ne jezite, ker je opozoril neki Vaš sošolec v „Slov. Gospodarju“ javnost na svoj dober spomin za kolege s precej nekolegalno izjavo: da niste zapustili po dovršenem četrtem razredu gimnazije iz ljubezni do kmečkega stanu, ampak iz strahu pred dvojkami! Že nekolikokrat sem imel čast, da ste me pozdravili kot svojega gosta. In vsakokrat sem bolj občudoval Vašo izbrano domačo knjižnico, Vaše obširno, krasno urejeno posestvo, njive, ki ste jih z lastno roko orali, gorice, ki ste jih z lastno roko grobali, četudi sami nikdar ne pijete vina. Prepričal sem se, da si niste samo izpopolnili nižnjegimnazijiske izobrazbe, ampak se posvetili v resnici z velikim veseljem kmetijstvu, brez dvombe z večjim veseljem, nego so se posvetili nadaljevanju svojih študij tisti Vaši sošolci, ki so v večnem strahu pred dvojkami prikrevsali do osme gimnazije, potem pa skrili svojo modrost brez mature v teologiji kot edinem jim pristopnem „akademičnem“ priborališču, kakor n. pr. nekdanji Vaš sošolec, a sedaj nadžupnik tam pri Vašem lepem Sv. Križu tik Slatine, „č. g.“ Franc Korošec. Seveda naj ta za objavljenje te javne tajnosti zahvali samo onega Vašega sošolca, ki Vam je očital v „Slov. Gospodarju“ strah pred dvojkami! Vaš udani X.

š V šmarskem okraju se bodo ta teden volilcem dostavljale volilne legitimacije in glasovnice. Na legitimacijah je tudi natiskana postava o varstvu volilev. Vsak volilec si jo naj dobro prebere in zapomni, da se bo vedel obnašati pravilno, ko bodo dr. Koroševi priganjači po hijensko lovili glasovnice. Vsak slučaj protizakonitosti naj se koj nam naznani. Govori se, da bode nastala za dr. Korošca taka agitacija, kakoršne ta okraj še ni videl. Župniki, kaplani, organisti, mežnarji, tercijalci in tercijalke, vse bo lazilo in plazilo za volilci in njih glasovnice izpolnjevalo. pregledovalo. Neodvisni kmotje! Le kadar kaj od vas potrebujejo, vas ti ljudje poznajo, drugače pa ne! Ohrabrite se! Obrnite tem vsiljivcem hrbet, spravite jih preko vašega praga! Pokažite, da ste samostojni ter da ne privolite in ne trpite, da bi duhovniška garda v politiki smela na vas uplivati!

č) Ptuj-Ormož.

Kandidat narodne stranke

Jakob Zadravec,
veleposestnik v Središču.

p Pozor, narodni kmečki volilci! Sliši se, da namerava na svojo pest kandidirati Štajercianec Peter Zadravec iz Loperčic. Opozarjam to reje, da je slovenski kmečki kandidat Jakob Zadravec iz Središča.

p Volilni shod v Frankovcih dne 29. aprila je bil jako dobro obiskan. Zbral se je do 80 uglednih mož iz Frankovca. Pušinec in Huma ter navdušeno sprejeli Zadravčeve kandidaturo. Govorili so g. Šinko, Zadravec in nekateri župani.

p Somišljeniki, pozor! Pri lanskih volitvah v peti kurji se je v neki občini ormoškega okraja od strani komisije zgodila sledenča lumperija: Vsačega volilca glasovnica se je zaznamovala skoro neopazno s številko, pod katero je volilec v imenu volilcev vpisan bil. Tako se je potem zaznalo, kako je kateri volilec volil. — Somišljeniki, pazite povsod strogo, da se taka lopovstva letos ne bodo dogajala. Vsako tako dejanje je kaznivo z zaporom do 6 mesecev.

p Župniku Šuti pri Sv. Marjeti v album! Vi ste prižnico uporabili za to, da ste agitirali za Ploja. Prvo- in zadnjikrat Vas opozarjam, da boste čisto mirni, ker bomo sicer nad Vašo omisljeno glavo zaropotali tako, da Vas bodo ušesa bolela. Ne razburjajte ljudstva!

p Iz ptujskega okraja. Dr. Ploj sam trdi, da ni kandidat kmečke zveze. Če je to res, zakaj to med prijatelji, pristaši in širimi stenami govori, čemu tega ne pove v javnosti, saj je dovolj slovenskih listov? Možatost, kje si? Mi in dr. Ploj pa dobro vemo, da je kandidat kmečke zveze in da je vplivni hofrat populoma odvisen od milosti svojega za dobrih deset let mlajšega bratranca dr. Korošca. Dr. Ploj in njegovi pristaši bi radi s takim hinavskim besedičenjem le begali in slepili volilce pravega kmečkega kandidata.

p Od Velike Nedelje. Na 28. aprila je imel naš Ozvatič rano službo božjo in seveda tudi pridigo, katera je trajala poldrugo uro. Ves čas ni bilo čuti drugega kakor: kako naj volimo, koga itd.; seveda ne drugega, kakor tistega, katerega nam bode on priporočili, oziroma župnik, ker ona dva najbolj vesta, kaj kmet potrebuje. Še nekaj zanimivega. Naš občinski predstojnik Hržič je pretečeni teden šel nekam po opravkih. Med potom ga je kaplan Ozvatič dobil in je cele pol ure šel z njim in mu prigovarjal, češ, vi imate najlepšo priliko, ko boste volilne listke raznašali, opozorite vsakega volilca, naj na 14. maja samo za Ploja glasuje. — Hujskarijam tega fantiča pa bomo že mi Nedliščanje znali napraviti konec.

p Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. (Ploj na cedilu s svojo kandidaturo.) Dne 28. t. m. je imel Ploj svoj shod v tukajšnji gostilni g. Hanželiča. Predsednik je bil Korpar iz Oslušovec. Ploj je pridigoval, kako se je potegoval v prejšnjih šestih letih kot poslanec za blagor kmetov. Pohvalil se je, da je dosegel to, da se ne sme ponarejati maslo na umeten način. „Kaj nas briga twoje maslo“, so začeli ljudje godrnjati, saj mi na Sp. Štajerskem nimamo masla polne kadi, da bi ga prodajali. Potem se je pohvalil, da je odpravil mitnice. Ko je bil s svojo pridigo gotov, med katero je rekel, da se bode tudi zanaprej potegoval za kmečki stan, ni mu nikdo rekel „živijo, gospod Ploj“, pač pa se je začulo iz več kotov: „Živijo Zadravec, naš kandidat!“ Za njim je prevzel besedo Kokot iz Podgorec. Razsekal je Plojevo pridigo. Povejte, mu je rekel, kaj ste storili, ne pa zakaj ste se potegovali. Potem je začel Ploj svojo pridigo popravljati, ali njegov popravek se je do padel le par mladim fantom, ki so v malem številu zaklicali plahi Živijo. V spominu bo ostal Ploju shod pri Sv. Lenartu. Siti smo ga dovolj poznamo ga, kdo je in na kateri mlin vodo na-

peljuje. Takšnih še hofrat morebiti ni nikdar poziral od prostega kmeta. Živel naš kmečki kandidat Zadravec!

Mirna duša.

p Sv. Marjeta niže Ptuja. V nedeljo 28. apr. je imel kandidat „laži-zvez“ dr. Ploj tukaj shod, s katerim gotovo ni bil zadovoljen. Z njim je prijadral g. „abs. filoz.“ Vesenjak Ivan, po domače „Filipov gospod“.

Ta gospod so bili še pred kratkim pristaš narodne stranke, a sedaj so njen odločni nasprotnik. Zakaj? Nočemo razmotriti!

V gostilniških prostorih gosp. Mikla se je zbralok okoli 150 ljudi; izmed teh je bilo kakih 100 volilcev, drugi nevolilci in ženske. To število je za našo veliko župnijo res majhno, pa še bi jih toliko ne bilo, če bi ne bil shod ravno po pozni službi božji. Za predsednika shodu je bil izvoljen g. župan Kranjčič, pristaš nar. stranke. Pri tem si je menda g. Ploj tudi mislil, da ga bo pridobil za se, a se jako moti, kajti g. Kranjčič že ve, kako mora ravnati, koga mora voliti, da bo prav. Ker g. Kranjčič in več drugih ni bilo zadovoljno z govorom Ploja, zato je g. Kranjčič odložil predsedništvo. Nato je bil izvoljen predsednikom g. Rižner; ljudje, ki so bili na shodu, že vedo zakaj. — Govor g. Ploja je bil mlačen po vsebini in izrazih. Da bi se vsaj ta gospod prej slovenski naučil, predno hoče biti slovenski poslavec. Da govor g. Ploja ni bil bogovekaj duhovit, priča medklie: „Bog živi g. doktor! Je že dosti!“ Z velikim trudom in naporom so jecljali Filipov gospod nekaj o zajcih. Med obema govoroma je bil nemir in slišale so se besede: „Kaj iščeta ta tukaj, saj ju nihče ni klical?“ Pri govoru posestnika Pukšiča iz Gajove bi dr. Ploj gotovo lahko izpreminjal barvo, če je mar ni. Drug posestnik je izrazil g. Ploju več želj, za katere bi se naj kot poslanec potegoval, kajti drugače ga ne volijo nikdar več. (Škoda, da ni takrat rekel: „Če ne bodemo v manjšini“, kar je prej zmiraj pravil.) G. Ploj je to z veseljem obljubil, in zraven si je menda mislil: „To je moja stvar, samo da bom poslanec!“

Neodvisnega kmečkega kandidata g. Jakoba Zadravca se ni dotaknil noben govornik, vendar so po končanem shodu skoraj vsi kmetje rekli: „A mi bodemo volili le Zadravca!“ — G. Ploj, akoravno ste plačali nekaterim 2 litram vina, jih tudi s tem niste pridobili.

p Iz volilnega okraja Ptuj-Ormož. Sl. Gospodar je v zadnji številki obravnaval v svojem uvodnem članku geslo: kmet naj voli kmata! Pričakovati bi bilo, da bo članek stvaren, položaju primeren. Pa glej! Ves članek je od prve do zadnje črke lopovsko zavijanje resnice, farbanje bralcev in proračunjeno sleparjenje volilcev. Iz tega članka lahko sklepamo, da Slov. Gospodar piše samo za ljudi, ki nič ne mislijo, katerim so možgani že tako odreveneli, da morejo misliti le ž možgani drugih. Ne zavidamo jim jih! — Slov. Gospodar predbaciva narodni stranki, da posnema Štajerčiance v tem, da pravi: kmet naj kmata voli!, a trdi, da se stranka ne drži tega vodila. Pravi, da se Roš v kočiji vozi po svoji občini, da je Glaser lesotřec, da je Roblek meštar, da je Žurman trgal hlače po gimnazijah, sedaj pa kolovrati po občinski pisarni, da je Ježovnik mesar, da zna sekiro sukat, motike pa ne, da Mursa ni kmet in, da je Zadravec mlinar. Če je urednik Gospodarjev napisal že kedaj vedoma večjo laž, ko je ta, ne vem, to pa vem, da mu je Bog gotovo ne bo odpustil ne na tem in ne na onem svetu, pa naj jo je napisal dr. Korošec sam! Roš, Roblek, Ježovnik, Glaser, Žurman, Mursa, Zadravec, posestniki velikih zemljišč, pa jim odreka Slov. Gosp. pravico, imenovati se kmete. Volilci, vasi ti možje se sami bavijo s kmetijstvom, preskušajo, ta to, drugi ono, imajo svoja posestva vzorno urejena, gredo v svojih strokah s tekom časa, sami nadzorujejo vse. V ptujskem okraju je rodbina Brenčičev zelo razširjena. G. Mihail Brenčič st. je posestnik opekarne, je veleposestnik, a kolikor znano, sam ne orje, sam ne vlači, ne kosi, pa ne vem, če bi se našel kdo, ki bi reklo: Brenčič ni kmet! Njegov starejši sin Janez, mlinar, veleposestnik, tudi ne opravlja poljskih del sam, a zato je še vendar kmet. Zakaj bi pa potem odrekali našim kandidatom pravico, se imenovati kmete? Ali je morebiti nečastno, če izvršujejo poleg kmetijstva tudi kako obrt? Možje, če sedaj ne sprevidite, da vas banda okoli Gospodarja farba, za nos vleče, potem vam pač ni pomoći! Kdo je kmet, ali državni uradnik Povalej, ki je sicer tudi posestnik, ki pa je večji del svojega življenja prepisal v pisarni? Ali dr. Benkovič, mlad fant, ki je privandal med

nas štajerske Slovence, ter hoče zanesti komando iz Kranjskega tudi med nas? Ali je dr. Korošec kmet, gospod, ki niti ne ve, kako težko se vse pridela, kar pride vsak dan na njegovo obloženo mizo? Ali dr. Ploj, ki je zrastel v najboljših razmerah, ter se tudi sedaj ne sme pritoževati, da bi živel slabejše? Kmetje, iz tega lahko vidite, da se ti gospodje pošteno norčujejo iz vas, da si mislijo o vas, da ste ovce, katere se lahko striže, ker mirno drže. Možje, otresite se vendar že enkrat farovške komande, pokažite, da niste več tista uboga čreda, ki se pusti izsesavati, pokažite, da slovenski kmet ni zaostal za tekom časa da ima tudi slovenski kmet voljo, trdno, neizprosno voljo, katero hoče uveljaviti, naj stane, kar hoče!

d) Maribor levi breg.

Narodni kmečki kandidat:

Josip Mursa,

kmetovalec na Krapju pri Ljutomeru.

I Iz ljutomerskega okraja. „Živijo cementne cevi, živijo špargli!“ Tako končuje dopisnik v Slov. Gosp. svoj naravnost nesramni članek, napravljen zoper našega kandidata Jos. Mursa.

Pa vi oficirji „Kmečke zvezze“, ki vihtite vašega neuma rujave meče, ravno s tem, da smešite to, kar bi našemu kmetu morali v zgled postavljati in priporočati, pokažete, da niste prijatelji napredka in tudi ne prijatelji kmeta, ker ga z vsemi sredstvi hočete od vsakega napredka odvrniti.

Med tem ko vsak razumnik v domaćem okraju in daleč naokrog g. Mursa spoštuje kot kmetovalca in njegovo podjetnost se vsega lotiti, kar se je drugod pod našim enakimi razmerami obneslo, se trudijo dopisniki Slov. Gospodarja vse to osmešiti.

Mi smo prepričani, da ima g. Mursa pri pridelovanju svojega špargelna, ktereča v spomladni malodane v vsa večja mesta Avstrije razpošilja, najmanj desetkrat večji hasek, kot če bi tam sejal pšenica.

Po čem pa je zaslovelo po vsej Evropi mesto in okolica Eibenschütz na Moravskem, če ne po pridelovanju špargelna; tamošnje ljudstvo obogatelo je edino le to zeliščje kakor Savinčane humelj, a pri nas Bog ne daj, da bi kmetje namesto pšenice, ki danes nič dobijača ne vrže, naenkrat kaj drugo, kar bi več neslo, pridelovati začeli, ker bi se kaplanje ob zbirci potem morali vrniti s praznimi žakli. Zato pa je „kmečka zveza“, da „zvezete kmetom roke“ za vsak napredok, nje namen je edino, preprečiti, da bi se kmetom kedaj boljše godilo, čem revnejši si bolj si neveden, lažje te strahujejo in vladamo, to je parola „kmečke zvezze“.

Ista velja glede cementnih cevi. Še predno so se izdelovale v naših večjih mestih kot Maribor, Celju, Ljubljani, izdelovati je začel take že 1. 1889 g. Mursa na Krapju. Pokazal je s tem, da se s kmetijstvom tudi da združiti obrt.

Ni bilo in ga ni misleca, koji ne bi priznal g. Mursi zaslug, ker sto in stotisoč kron, ktere bi sicer romale iz okraja oziroma iz slovenskih rok nemškim fabrikantom v žepe, ostale so doma. Manjših obrtnikov, ki so se po izgledu Mursovem poprijeli izdelovanja cementnih cevi, pa je zlasti v ljutomerskem in gornjeradgonskem okraju že zdaj veliko, in edino njemu se imajo zahvaliti, da je to obrt k nam prinesel, sicer bi bila še tu zdaj nepoznana, okraj pa za nekaj stotisoč kron revnejši.

Vi pa v Slov. Gosp. le smešite vse to, shranili bomo si vaše podle članke, in ravno ž njimi odprli našim ljudem oči, da bodo spoznali zlobne namene „kmečke zvezze“.

I Sv. Križ na Murskem polju. Slov. Gospodar sporoča, da se je tukaj pri nas ustanovila po posredovanju M. Jelovšeka bikorejska zadružna. Gosp. Jelovšek je posredoval, ker je to njegova kot potov. učitelja dolžnost, in je zato tudi plačan. Zaslugo, da se je osnovala ta potrebna zadružna, pa ima v prvi vrsti g. Mursa kot predsednik kmet podružnice, ki je v ta namen sem v Hanptmanovo gostilno sklical dvakrat zborovanje, k tema naprosil gosp. potov. učitelja M. Jelovšeka, in tu jasno in z izgledi sam dokazoval potrebo in koristi take zadruge.

Njemu gre torej v prvi vrsti zasluga, da se je ta zadružna tukaj osnovala.

I Sv. Lenart. Kakor dlako v jaci, tako iščejo zvezarji v govorih g. Mursa najti to in ono, kar bi se dalo zoper njega porabiti. Slov. Gospodar ve povedati, da g. Mursa baje sam kot lovec se ni spomnil lovskie postave.

Mi konstatiramo, da je v svojem govoru pri Sv. Lenartu izrecno omenil, da je sedanji nekoliko popravljeni lovski zakon le nedostatna skrparija, ter da se mora v prilog kmetijstvu temeljito prenarediti. V istem smislu se je izrazil o novi vinski postavi. Značilno je, da se je zvezar Franc Roškar pri tem shodu ošabno razkoračil, češ v govoru gosp. Mursa pogrešamo naglašanja potrebe kmetijskih šol, a ravno o teh govoril je g. Mursa najobširnejše. Iz vsega se vidi, da so jih same laži.

In vendar jih ni sram!

I Cven. Slov. Gosp. je zadnji konštatiral, da je gosp. Mursa lovec. To je toraj pribito! Nam pa je dolžnost povedati, koliko je gosp. Mursa kot lovec občini Cven koristil.

V prejšnji lovski dobi je bil on ud lovsko družbe, v kteri je bilo gospodov nemškega in slovenskega mišlenja zastopano v približno enakem številu. Z nastopom nove, to je sedajne lovsko dobe, pa so Nemci hoteli biti kot loveci sami med seboj. G. Mursa pa je ustanovil novo iz samih Slovencev obstoječo, onej tekmovalno lovsko družbo in ko je lov občine Cven prišel na dražbo, je v imenu te dražil lov, z namenom, če hočete imeti lov zase, pa ga tudi pošteno plačajte. Nagnal je torej pri dražbi letno lovsko najemnino od prejšnjih 150 na 840 kron, kar znese za 6letno dobo pettisoč in štirideset kron, a sam se odrekel lovski zabavi, da je le koristil občini.

Teh 5040 krun pa gotovo precej zadeže v občinskih blagajni. Radi bi vedeli, če je kandidat Rošker za svojo občino kaj enako koristnega storil; menda ne, za našo pa še manj, in tudi nikdar ne bo.

I Ljutomerski okraj. Dr. Korošec v zadnjem listu svojega „Leibjournal“ lepo po vrsti lažnivo obira vse kandidate „Narodne stranke“. Samoumevno ne najde nič dobrega na njih. Z njegovih kandidatov pa se kar cedi same hvale. Oj krošnjar, ne boš je prodal svoje prelezane robe. Med drugimi lažmi tudi píavi, da Mursa ne orje in mlati. Gleda prve trditve moram omeniti, da ako mi da dr. Korošec za vsakokrat, kolikokrat sem videl g. Mursa orati, le po en vinar, bom lahko plačal naročnino Narodnega lista! Kar se pa tiče mlatve, bi pa dr. Korošec kot bodoči (?) kmečki poslanec moral vedeti, da kmetje ne mlatijo sami, ampak zato najmejo si mlatičev. Ako on tega ne ve, mu povem, da kmetje ne vtegnejo sami mlatiti, ker med tem časom morajo že zopet orati za ajdo, repo; morajo prašiti, kositi in sušiti otavo in opravljati druga dela, v katerih se velikemu kmečkemu prijatelju niti ne sanja.

I Sv. Benedikt v Slov. Goricah. Na shod v St. Lenart je med drugimi kaplani tudi benediktini poslal četvorico fantalov slavne mladeničke zvezze, da bi tam, kakor jih učijo v krščansko socialnih kurzih, razgrajali in motili shod. O politiki seveda razumejo toliko, kakor zajec na boben.

Ko so prišli od Lenarta nazaj, jih je domači kaplan za plačilo v kleti napjal.

A ljudstvo je že uvidelo, kakšne namene imajo duhovniki z agitacijo za svojega kandidata.

Tudi pri nas se že svita. Ljudstvo, ki je malo tretzno, odločno odklanja farovškega kandidata in povsod se sliši glas: „Mursa bomo volili!“ Benedičani, postavite se 14. maja na noge in pokažite svetu, da niste zaspani in da volite le tistega poslanca, katerega so si kmetje sami izbrali, ne pa tistega, ki ga dr. Korošec vodi od farovža do farovža.

I Volilni shod pri Sv. Križu nad Mariborom se bo obnesel, kakor vsa znamenja kažejo, uprav sijajno. Vrli napredni kmetje se živo zanimajo za naprednega kmečkega kandidata Mursa. Kmetje! V nedeljo, dne 5. maja ob pol 11. uri k Berdovniku! Živel kmečki kandidat Josip Mursa!

e) Maribor desni breg.

Narodni kmečki kandidat:

Viktor Glaser,

kmetovalec in lesotřec na Smolniku p. Rušah.

I Volilni shod narodnega kmečkega kandidata Viktorja Glaserja se vrši v nedeljo dne 5. t. m. ob 12. uri v Slovenski Bistrici pri Krulen. Neodvisni kmetje, na shod!

I Mar. Dev. v Puščavi. „Sl. Gospodar“ in lažkmečka zveza očitata narodni stranki, da gre po ovinkih. Da pa Sl. Gosp., glasilo laži-kmečke zvezze, hodi veliko bolj po ovinkih, ni težko dokazati. Prvi javni in očividni ovinki so v prvi vrsti ti: Zakaj ni Sl. Gosp. javno pozivjal kmete na shode, na katerih so se postavili kandidati? Za-

kaj so Korošec in njegovi privrženci poslali na župnijske urade pozive, v katerih jih vabijo na shode, da si bodo zbrali kandidata? Zato, ker so se bali, da bi prišli tudi neodvisni kmetje na shod! Ali ni to „po ovinkih“? Potem pa pišejo: Kmetje so soglasno sprejeli kandidaturo g. Piška! So pač lahko sprejeli, ko so bili kimotovi! In sedaj je že tudi vsak duhovnik kmet! Le berite Gospodarja, tam najdete besede: „Mi kmetje“, „nas kmēte“, „naše kmēte“ itd. Pred nekaj časa so pa pisali: „Vas kmēte“, takrat namreč še oni niso bili kmetje? Le sedaj, ko so volitve tukaj, so gg. duhovniki kar hitro postali kmetje. — Pri nas menda ne bo dobil veliko glasov g. Pišek, ki je postavljen od duhovnikov, doktorjev in drugih!

d Volilni okraj Maribor desnl breg. Nasprotiniki so začeli nesramno lajati. „Slovenec“, ljubljanski duhovniški list, je pisal, da so na Glaserjevem shodu v Konjicah bili sami zvezarji in ravno tako v Zrečah. Resnica pa je, da jih je povsod bilo na polovico. Kljub temu lopovskemu laganju stoji stvar za Glaserja tudi v zaspanem konjiškem okraju vedno boljše. V mariborskem okraju je večina itak Glaserjeva. Opozljamo svoje somišljene, naj povsod še končno zastavijo vse sile s podrobno agitacijo. Naj si vzamejo vzgled na delovanju slovenskih kmetov v celjskem in slovenjegraškem okraju. Tudi Pišek mora pasti!

f) Marenberk - Slov. Gradec - Šoštanj - Gornji grad.

Narodni kmēčki kandidat:

Vinko Ježovnik,

kmetovalec v Velenju in načelnik Šoštanjskega okrajnega odbora;

m Neodvisni volilci! O našem kandidatu g. Ježovniku razširjajo nasprotniki vest, da je na shodu v Mozirju govoril proti sedajni ceni živine in da bo predlagal, če bo izvoljen, da se odprejo meje tuji živini. Podpisani, ki smo bili pri omenjenem shodu v Mozirju navzoči, izjavljamo, da tega g. Ježovnik ni nikdar govoril in je vse to le grda laž in ostudno obrekovanje naših nasprotnikov.

Mozirje, dne 30. aprila 1907.

Feliks Tribuč, Jože Goričar, Ivan Lipold, Franc Apat, Zdravko Vasle, Iv. Klemenak, Ivan Pfeifer.

m Kako Robič skrbi za kmēta. Tam nekje v Slovenskih goricah je občina, mala in ubožna. Ta bi imela za neko baje v občino pristojno osebo po odloku deželnega odbora plačevati mesečno po 6 K podpore. Ko prizivu občine deželnemu odboru ni ugodil, obrnila se je ista naravnost na deželnega odbornika g. Robiča z vsemi prilogami s prošnjo, da profesor Robič kot deželni odbornik izpostavlja potrebno in reši občino velikega bremena vsaj deloma; a dobri, kmetom naklonjeni Robič ni storil ničesar. Dvakrat se je potem občina še poprašala v priporočenem pismu pri Robiču, a odgovora le ni bilo. In taki ljudje naj zastopajo kmēta marenberškega, slovenjegraškega, Šoštanjskega in gorenjegrnskega okraja. Sedaj polni oblub, potem gluhi za vsako prošnjo. In tak človek si še upa hvaliti sebe in prisegati kmētu, ko ga, mesto da ga reši in mu stališče olajša, še bolj tlači in prezira. Gospod Robič se bo menda te dogodbice še spomnil, ako pa ne, mu jo poklicemo prihodnjic v spomin. Kmetje! Volilci! Zapomnite si to, storite svojo dolžnost 14. maja in volite kmēčkega kandidata Ježovnika.

Prlek.

m Robičev shod pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu. Res zanimivo! V soboto zvečer jo primaha Robič k nam in — hajd! — naravnost v župnišče. Drugi dan pa smo imeli „volilci“ shod. Nad sto jih je bilo. Toda — o groza! 4 so bili iz občine Gradišče, 1 iz Kaple — ostali pa nevolilci iz drugega volilnega okraja. In potem je Robič farbal — in „nevolilci“ so z „navdušenjem“ sprejeli njegovo kandidaturo. Gradiščani in Kapljani pa bodo volili kmēčkega kandidata Ježovnika.

m Šmiklavž pri Slov. Gradcu. Komaj se je poročalo, da je Šmiklavžki župnik agitiral v cerkvi, že zopet je govoril na prižnici zadnjo nedeljo o dogodkih predzadnje nedelje. Rekel je, da kaj takega še Šmiklavžani niso nikoli doživel in da so „razgrajači“ že naznanjeni sodniji. To je pač res! Da bi duhovniki suvali ljudi iz krčme in se tepli kakšni pobalini, z noži, to se še v Šmiklavžu ni doživel in menda tudi drugje ne. Tudi to je res, da so razgrajači naznanjeni sodniji, pozabil pa je župnik povedati, da tudi okr. glavarstvu. Kdo je razgrajal, se bo šele pokazalo! Kdo pa je vam dovolil shod pri Bučineku in pozneje onega pri Mostnarju? Taki mogotci pa še

vendar niste, da bi vi tudi po krčmah zapovedovali! Ali pa morebiti nimate toliko olike, da bi prej posestnika hiše, v kateri nameravate zborovati, vprašali za dovoljenje? Nadalje, kdo vam pa daje dovoljenje, zabraniti gostom vstop v krčmo? Seznanite se najprej s postavami, potem še le pojrite politikovat! Da je vodja tukajšnje lažnje bande župnik Pečnik najbolj „zafural“ km. zvezo v tukajšnjem okraju v blato, to je znana reč. „Laž i ma kratek no ge.“

Velika sreča je bila za razborškega župnika Krohneta, da je poraz Robiča v Šmiklavžu zamudil. Ko je namreč prijal beguncem nasproti, in so mu ti povedali, kaj se je zgodilo, začel si je takoj „rokave vihati“ in pretiti, kako bi bil on tepel. Ali dobite pri c. kr. davkariji za konja zato podporo, da morete donkišotariti in rogoviliti po okraju?

Šmiklavški kmetje si bomo dobro zapomnili, kdaj je nas domači župnik suval. Suvajte nas takrat, ko vam popravljamo hlev! Slišali smo, da nas hočete obiskovati od hiše do hiše. Prinesite pa s seboj tudi hitre noge in debelo kožo! Mi smo za Ježovnika in ne dražite nas!

Več kmetov.

Narodnjaki, na krov!

Legitimacije in glasovnice so zvečine razdeljene. Možje - volilci, sedaj zapiši vsakdo kmēčkega kandidata, katerega Vam po najboljši vesti in prepričanju priporoča narodna stranka. Vsi naši agitatorji pa sedaj s podvojeno silo na podrobno delo, na popisovanje glasovnic in na preprečenje duhovniške agitacije. Pojdite od volilev do volilev, zavračajte nasprotniške laži o naših kandidatih, ki jih že trosijo in ki jih še bodo trosili. Zadnji čas bodo nasprotniki razglasili, da je ta ali oni naš kandidat odstopil. **To bo laž! Nobeden naš kandidat ne odstopi in vsak naš kandidat bo kot izvoljen poslanec polnih 6 let vestno zastopal koristi svojih volilcev.** — Narodnjaki! Delajte, da se uspehi naših tako sijajnih shodov ne zmajnjojo vsled duhovniške agitacije. Naprej do zmage!

Razne novosti.

Ljubljanskim županom je v seji od torka zopet izvoljen g. Ivan Hribar, ki slavi letos 25letnico delovanja v občinskem svetu; podžupan je dr. vitez Bleiweis.

Trgovska šola v Gorici. Lahko na Goriškem hočejo na vsak način dobiti popolnoma italijansko trgovske šole v Gorici. Ker se jim je ta namera vsled opreznosti Slovencev že enkrat ponesrečila, so sedaj sklenili doseči to na zvijačen način. Zato v „Soči“ pozivlje deželni poslanec dr. Treo vse slovenske kroge brez razlike strank, naj stoje na straži. Trgovska šola v Gorici mora biti za obe narodnosti enako pristopna in mora biti tako urejena, da bo za trgovski naraščaj obeh narodnosti dosezala svoj namen in učni smoter.

Počitnice na srednjih šolah se podaljšajo, da se prično že 1. julija ter bodo trajale do 15. septembra, zato pa se med šolskim letom skrčijo prosti dnevi. Podaljšanje se letos najbrže še ne izvrši, vendar se že letosne počitnice podaljšajo za par dni.

Trikratni roparski morilec. V Vitkovcu na Moravskem so prijeli delavca Bartuška, ki je umoril in oropal leta 1899. neko branjevko, nekega kaplana in mlinarja Tolanskega.

Strašno hudodelstvo. V Rigi je v deliriju neki delavec razparal svoji sestri, nečakinji, nečaku in svojemu otroku trebuh.

Potres v Mehiki v Ameriki so imeli nedavno in je napravil mnogo škode. Dosedaj je znano, da je bilo ubitih 38, ranjenih pa 93 oseb. Naselbini Ayutla in Ometepec sta popolnoma razbijani. Mesto Acapulco je preplavljen.

Ropar v pokolu. Zloglasni maroški ropar Raizuli se je naveličal razburljivega roparskega življenja ter sklenil iti v pokoj in se posvetiti — kupčiji. Naseliti se hoče v Evropi, in sicer v južni Španiji, da uživa sadove svojega trudapolnega življenja. Njegovo premoženje se ceni na tri milijone. Njegovi prijatelji so odpotovali na Španijo, da najmejo ladjo in zanesljivo posadko, ki naj prepelje roparjeve zaklade v Evropo. Celo sultanovo brodovje — sestoječe se iz dveh ladij — pa preži neprestano, da bi Raizuli z naropanimi zakladi ne ušel iz dežele.

Društvene vesti.

Na izvarrednem občnem zboru „Slov. trg. društva v Celju“ dne 28. aprila izvoljeni odbor konstituiral se je sledеče: Predsednik g. R. Stermecki. Odborniki trgovci iz Celja: gg. Hočevar Milan, Diehl Robert, Kolenc Anton, Strupi Franc. Odborniki trgovci od zunaj: gg. Čenek Anton St. Peter, Petovar Lovro, Ivanjković podpredsednik; Lipej Franc, Brezice. Nastavljeni iz Celja: gg. Smernik Jože, podpredsednik; Jagodič Jos., tajnik; Anderwald Albin, blagajnik; Leskovšek Franc, tajnika nam. Nastavljeni od zunaj: gg. Stergar Anton, Braslovče; Kocmut J. Ptuj; Hvalenc Josip, Žalec. Iz vrste podpornih članov: g. dr. Ant. Božič. Namestnik: gg. Detiček Maks, Cizel Dominik, Morač Albert, Štibernik Jos., blagaj. namestnik. Rač. pregledovalci: gg. Berk Josip, Peterzel Ivan, Rud. Pevec.

Čebelarji, pozor! Čebelarska podružnica za Celje in okolico priredi v nedeljo, dne 5. maja ob 2. uri popoldan pri gostilni gospoda Franca Sameca na Ložnici pri Celju poučni shod. Predaval bo potovalec učitelj g. Fr. Malgaj, o delovanju društva. 2. Poučni govor potovalnega učitelja g. Fr. Goričana. 3. Govor časnega člana g. Petrička o hmeljarstvu. 4. Vpisovanje udov. 5. Slučajnosti. Ker se običajna posebna vabila ne bodo razposljalna, vabimo tem potom domačine, kakor tudi naše prijatelje iz okolice k prav obilni udeležbi.

Vabilo. Društvo „Kmetovalec“ v Gotovljah ima v nedeljo, dne 5. maju t. l. ob 3. uri pop. v dvorani g. Fr. Malgaja svoj občini zbor z nastopnim vsporedom: 1. Poročilo o delovanju društva. 2. Poučni govor potovalnega učitelja g. Fr. Goričana. 3. Govor časnega člana g. Petrička o hmeljarstvu. 4. Vpisovanje udov. 5. Slučajnosti. Ker se običajna posebna vabila ne bodo razposljalna, vabimo tem potom domačine, kakor tudi naše prijatelje iz okolice k prav obilni udeležbi.

Š. Peter v Savinski dolini. Dne 14. in 21. t. m. je uprizorilo naše „Izobraževalno društvo“ 4 dejansko narodno igro „Zaklad“. Od tako mladega društva pač ne bi nikdo mogel misliti, da bo v tako kratkem času začelo že prav uspešno delovati. Pri igri so nastopali sami novi dilettanti, ki pa so jo vkljub temu, da je bila ista težka, prav izvrstno uprizorila. Da se je igra obakrat dobro obnesla, ima poleg vrlih dilettantov zasluge tudi izvrstna šentpavelska godba. Kukor je videti, nas to nadepolno društvo še tekmo letosnjega leta zopet preseneči s svojim izbornim nastopom.

Polzela. Veselica, kakor se je zadnjič vršila, se ponovi v nedeljo, dne 5. t. m. ob istem času in na istem mestu. **Šmihel nad Mozirjem.** V četrtek, dne 9. maja ob 9. uri predpolno bodo ustanovite kmetske podružnice e. kr. kmetske družbe za Šmihel in okolico s sledenim dnevnim redom: 1. Pozdrav. 2. Govor o ustanovitvi podružnice. 3. Pristop dosedanjih udov k podružnici. 4. Sprejem novih udov. 5. Volitev predsednika in odbornikov. 6. Predlogi. Kot zastopnik centralnega odbora pride k zborovanju generalni sekretar g. Juvan iz Gradca kakor tudi potovalni učitelj g. Franc Goričan.

Čitalnica v Šmarji vprizori v nedeljo, 5. maja t. l. ob 8. uri zvečer v prostorij g. Karla Jagodiča v Šmarji veselilstvo „Blaznica“ v prvem nadstropju in „Eno uro doktor“. Sedeži 2—5 vrste 1 K. 6—10 vrste 60 vin., stojšča 30 vin.

Učiteljsko društvo za brežiški in sevnški okraj zboruje v nedeljo, dne 5. maja ob 11. uri dopoldne v soli v Gibeckem. Odbor pričakuje mnogobrojne udeležbe.

Kozjansko učiteljsko društvo zboruje dne 9. maja ob 2. uri popoldne v Kozjem po sledenem vzporedu: 1. Zapisnik. 2. Društvene zadeve. 3. Razgovor o letosnjih konferenčnih vprašanjih in sicer: a) Metodika novodobnega spisnega pouka njih nauk in praktična poraba istega — poročevalci g. Pulko in b) Kako naj goji učitelj za vzgojne uspehe prepotrebeni stik sole z domom posebnim ozirom na tozadne določbe dokončnega učnega reda — poročevalka gospica Prehsl. 4. Slučajnosti. P. n. pevke in pevci naj blagovljijo pregledati pesmi st. 9. 11. 57 in 72 iz Moh. pes. II. zv., katero naj prinesi seboj. Pol ure pred zborovanjem pesvka vaja v soli. K polnočevalni udeležbi vabi vladivo odbor.

Ljutomer. V nedeljo, 5. maja vrši se ob pol 3. uri popoldne v posojilniških prostorij v Ljutomeru izvanredni občni zbor „Murskega Sokola“. Pridite vsi člani, ker so na dnevnem redu važne zadeve. Na zdar!

Akad. društvo „Slovenija“ si je izvolilo sledenji odbor: Predsednik: phil. Fran Kadunc; podpredsednik: med. Ivan Raiš; tajnik: med. Viktor Breskvar; blagajnik: med. Josip Tavčar; knjižničar: iur. Lojze Hočevar; gospodar: med. Viktor Slamnik; arhivar: iur. Peter Vavpotič; namestnika: forest. Ivan Možina; agr. Albert Vedernjak; pregledniki: phil. Fran Bradač; med. Andrej Jenko; phil. Fran Mravljak.

Narodni kolek v korist družbe sv. Cirila in Metoda uporabljeni na vseh uradnih pisilih je sklenil odbor občine Šmihel na občini Stara Loka, prav tak posnemanja vreden sklep je storil odbor hraulinice in posojilnice v Stari Loki. Te vzhodne narodne zavednosti in delavnega rodoljubija posnemajte, slovenske občine in narodni zavodi!

„Radogoju“ je pristopil kot ustanovnik g. ravnatelj dr. Lovro Požar. Društvo izda v kratkem poročilo o vsem svojem dosedanjem. V zadnji odborovi se je med drugim sklenilo, da se načelno nikomur več ne jamči pri kakem denarnem zavodu za posojilo. Odbor je storil končne ukrepe glede uvedbe narodnega koleka v prid dijaštvu ter čaka le še odgovor družbe sv. Cirila in Metoda, s katero želi v tem oziru sodelovanje. Ideje, da založi spomladanske razglednice v prid „Radogoju“ je odbor z ozirom na razglednice družbe sv. Cirila in Metoda letos opustil.

Zenska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Velikih Laščah se je oživila na novo. Novi odbor, kateremu načeljen je gospa Ter. Grebenčeva s pomočjo tajnice gospice Marije Somrakove, v katerem nabira in hrani blagajničarica gospica Kristina Grebenčeva redne prispevke in darove glavnih družbi, nam je zanesljivo jamstvo, da bode z nov vzbujeno podružnico lepo uspevala budeč slovensko zavest v svojem okrožju in pospešujejo „Družbo sv. Cirila in Metoda“, po njej pa naše slovenske namene. Velike Lašče sledi vzhoden idejam Levstika. Stritarje in drugih velikih mož, kateri nam je dala ta pokrajina. Kaj pa mnogi drugi kraji po naši domovini? So jim neznani naši narodni buditelji, da ne sega do njih budilnih njihovih glas, neznane naše narodne potrebe? Ne botide rojaki ravnodušni v boju za ohrano in prosveto našega naroda! Z novo spomladjo pomlade in ožive se naj v nas tudi naša srca v delavnem rodoljubju!

Slov. akad. društvo „Ilirija“ v Pragi je izvolilo na svojem IV. rednem občnem zboru, dne 22. t. m. sledenji odbor: jur. Drago Marušič, predsednik, techn. Gvidon Gulič, podpredsednik, techn. Drago Justin, tajnik, techn. Viljem Kukec, blagajnik, techn. Alfonz Hrovatin, knjižničar, techn. Vekoslav Lušin, arhivar, techn. Svetko Martelanc, gospodar. Preglednika phil. Zvonimir Bernot in jur. Lenart Lotrič.

Iščem v najem

stanovanje, samo ali z zemljiščem, v bližini Teharja ali ali Št. Jurja ob juž. žel. — Nastop takoj. — Ponudbe pod „GOTOVOST“, poste restante Dramlje.

Učenca Za trgovino

pridnega in zvestega, s primerno šolsko izobrazbo, kmečkih starišev, sprejme takoj **Mih. Žmavc**, trgovec v Rajhenburgu, Štajersko.

Belo platno

pošiljam še po starih cenah
dokler je zaloge proti povzetju in poštne prosto.
Kos 12 m K 3:90 Amerikansko platno
Kos 25 " 7:80 trpežno za podlago
Kos 12 m K 4:60 Slovensko platno
Kos 25 " 9:30 trpežno za perilo
Kos 12 m K 5:10 Družinsko platno
Kos 25 " 10:30 mehko in zelo trpežno
Kos 12 m K 5:30 Gorenjsko platno
Kos 25 " 10:80 debelo in zelo močno
Kos 12 m K 6:10 Hribovsko platno
Kos 25 " 12:30 debelo in zelo močno
Kos 12 m K 8:30 Domestik platno
Kos 25 " 12:80 fino in trpežno
Kos 12 m K 7:20 Samostansko platno
Kos 25 " 14:80 fino in posebno trpežno

Trgovska hiša manufakturnega in modnega blaga na drobno in debelo.

R. STERMECKI, Celje
.. v hiši slovenske posojilnice. ..

Vzorec za ženske in moške obleke zastonj.

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ulica št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

svinčniki peresa peresniki radirke kamenčki tablice gobice črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih črtane z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloge vseh tiskovin

za občinske urade krajne šolske svete, učiteljstvo, župnijske urade, okrajne zastope, užitniške zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Lastna zaloge šol. zvezkov in risank.

Papirnate vreče vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah

Štambilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cvetlicami od najpriprostejše do najfinejše.

Albumi za slike, dopisnice in poezije. (2) 15

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznano dobro blago.
Solidna in točna postrežba.

Čateške toplice

Akratherma prve vrste, topote 40—43° R vplivajo eminentno proti protinu, mišični in členski revni in njih posledičnim boleznim, kakor tudi nevralgiji, kožnim boleznim in ranam, kroničnemu materničnemu vnetju, eksu-
datu 1. t. d. **Stanovanja in kopališki bazeni** na novo sezidani, odgovarjajo vsakim higijeničnim zahtevam. — Gostilno je prevzel novi oštir, ki bo skrbel za dobre jedi in pihače, tako da bodo tudi v tem oziru gosti zadovoljni. — Kopališki zdravnik **dr. I. Strašek**.
Vsa nadaljnja pojasnila daje **kopališko oskrbnštvo toplic, p. Brežice**.

na Kranjskem,
pol ure od žel. postaje Brežice
(Rann) z vozom, pol ure od žel. postaje Dobeva peš hoda.

Proda se pod zelo ugodnimi pogoji lepo posestvo

blizu mesta, 20 minut od kor. železnice, obstoječe iz 22 oral lepega smrekovega lesa, ki se lahko takoj poseka, 17 oral travnikov in 12 oral njiv, kakor tudi lepa hiša z velikimi gospodarskimi poslopji in pripravno žago za les. Ogled posestva, pogoji prodaje in vse drugo se izvede pri: **E. Kotzbek v Marenbergu ob Dravi.**

Darujte za „NARODNI SKLAD“!

Kmetovalci pozor!

Staroznana
krščanska tvrdka.

Opozarjam vse kmetovalce in gospodarje na svoje, po vsem Kranjskem, Štajerskem, Koroškem, Hrvatskem, Ogrskem, Dol. in Gor. Avstrijskem znane snovi za napravo domače pijače z vinski, hruškovim in jabolčnim okusom ter vseh vrst žganja in ruma, 80% ocetnega cveta itd. Snovi so naravni pridelek in vsled tega popolnoma neškodljive. Z njimi lahko mešate vino in sadni mošt ter delate pijačo na tropine in droži ali tudi na samo vodo. Ker je moja trgovina tako razširjena, sem v prijetnem položaju: da dajem za nizko ceno najboljše blago! Vsak ki je enkrat poiškusal, postal je moj stalni naročnik! (Dajem tudi zastonj pojasnila za zboljšanje skaljenega ali drugače pokvarjenega vina in vinske posode). Prosim, pazite natanko na mojo tvrdko, ki obstaja že več ko 15 let in vsled tega le samo ona more oddajati vse po dolgo izkušenih receptih! Na zahtevo pošljem cenike zastonj.

Andrej Pollak, trgovec
„Pri črnem psu“. **Gradec, Annenstrasse 46.** „Pri črnem psu“.

POZOR!

Pristne snovi za napravo domače pijače dobite v popolnoma pravi in zdravju popolnoma neškodljivi sestavi le tedaj, če ima vsaj le jeden del mojih snovij zgoraj stoječe, postavno zavarovano varstveno znamko.

Moje snovi so bile že večkrat, zadnjic dne 23. februarja 1907 preizkušane od c. kr. preizkušovalnice hranil v Gradeu glede njih neškodljivosti; vsled izpričeval, katere imam v rokah od omenjene preizkušovalnice, nimajo v sebi nikakih zdravju škodljivih tvarin, vsled česar so v moji sestavi najbolj pripravne za napravo v resnici zdrave in najbolj okusne domače pijače. Vsled tega prosim vsakega, da pazi v svojo lastno korist posebno na zgoraj stoječe, registrirano varstveno znamko, da se tako varuje pred manj vrednimi ponarejenimi izdelki.

Z odličnim spoštovanjem udani

ANDREJ POLLAK. **trgovec s špecerijskim in drugim blagom „pri črnem psu“ Gradec, Annenstrasse štev. 46.** ..

NAJNOVEJŠA IZNAJDBA!

Velik požar

Smekalovimi brizgalnicami

z 40% delavske sile pomanjšanim ravnotežjem nove sestave, koje od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. — V vsakem položaju delujoče kretanje brizgalnic nepotrebno!

R. A. Smekal, Zagreb

skladisče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk in gospodarskih strojev ter motor-milinov.

Odplačevanje na obroke 129 odlikovan!